

Prikaz žene u glazbi

Mijatović, Lucija

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:251:464944>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-12**

AKADEMIJA ZA
UMJETNOST I KULTURU
U OSIJEKU

THE ACADEMY OF
ARTS AND CULTURE
IN OSIJEK

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU

ODSJEK ZA KULTURU, MEDIJE I MENADŽMENT

SVEUČILIŠNI DIPLOMSKI STUDIJ MEDIJI I ODNOSI S JAVNOŠĆU

LUCIJA MIJATOVIĆ

PRIKAZ ŽENE U GLAZBI

DIPLOMSKI RAD

MENTORICA:

doc. dr. sc. Darija Kuharić

Osijek, 2023.

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Žene u glazbi	3
3. Općenit prikaz žena u glazbi	4
4. Prikaz žena u glazbi kroz desetljeća	6
4.1. 1950.-1969.....	6
4.2. 1970. - 1989.....	7
4.3. 1990. - 2009.....	9
4.4. 2010. - 2023.....	11
5. Prikaz žena kroz žanrove glazbe	14
5.1. Rock glazba	14
5.2. Hip Hop glazba	15
5.3. R&B glazba	17
5.4. Country glazba.....	18
6. Metodologija istraživanja	20
6.1. Hipoteze istraživanja.....	21
6.2. Metodologija istraživanja.....	22
7. Istraživanje percepcija o prikazu žena u glazbi.....	22
8. Rasprava.....	35
9. Zaključak.....	37
10. Literatura	38
10.1. Tiskani izvori.....	38
10.2. Internetski izvori.....	39
11. Prilozi.....	46

SAŽETAK

Ovaj akademski rad temelji se na analizi prikaza žena u glazbi tijekom povijesti, istražujući kako su žene predstavljene u glazbenim stvarima, uključujući stihove pjesama i njihove video spotove. Glazba je neodvojivi dio ljudske kulture od samih njenih početaka, iako se prvi pisani tragovi o glazbi datiraju iz četrnaestog stoljeća prije Krista. Dokazi o prisustvu žena u glazbenoj povijesti prate nas unatrag tisućama godina, s početkom u drevnom Egiptu. Rad se temelji na prikazu žena u glazbi putem stihova i vizualnih elemenata umjetničkih djela.

Povijest glazbe, koja seže unatrag tisućama godina, počela je vjerojatno s ljudskim glasom kao prvobitnim glazbenim instrumentom, no arheolozi su također otkrili primitivne instrumente, poput flauta, koji datiraju unatrag više od 35.000 godina. Neki istraživači čak tvrde da su neki arheološki nalazi stariji od neandertalaca, ukazujući na to da je ljudska vrsta otkrila glazbu mnogo ranije nego što se prethodno smatralo. Tijekom povijesti su žene pronašle svoje mjesto u svijetu glazbe, a prva značajna figura bila je Hildegard von Bingen u srednjem vijeku. Mnoge od njih su koristile pseudonime ili inicijale kako bi prikrile svoj identitet, što dodatno naglašava izazove s kojima su se suočavale.

Unatoč brojnim tragovima koje su žene ostavile u povijesti glazbe, ovaj se rad se primarno fokusira na analizu prikaza žena putem stihova pjesama i video spotova. Analizom najpoznatijih pjesama različitih desetljeća, istražuje se kako se žene opisivalo u stihovima te kako su se njihovi prikazi mijenjali tijekom vremena. U radu se također istražuju različiti žanrovi glazbe i njihov pristup prikazu žena, s naglaskom na razlike i sličnosti u prikazima ženskog lika. Osim toga, u radu se progovora o ulogama žena u glazbenoj industriji te kako njihov prikaz utječe na društvo. U svrhu bolje razumjevanja uloge žene u glazbi kroz povijest i percepcija ženskoga spola, provedeno je anketno ispitivanje na uzorku od devedeset osoba.

Ključne riječi: prikaz žene, povijest, stihovi, video spot

Summary:

This academic paper is based on the analysis of the representation of women in music throughout history, examining how women have been portrayed in musical works, including song lyrics and their music videos. Music has been an inseparable part of human culture since its very beginnings, although the first written records of music date back to the 14th century BC. Evidence of the presence of women in the history of music accompanies us back thousands of years, starting with ancient Egypt. The paper focuses on the portrayal of women in music through lyrics and visual elements of artistic works.

The history of music, spanning thousands of years, likely began with the human voice as the original musical instrument. However, archaeologists have also unearthed primitive instruments such as flutes dating back over 35,000 years. Some researchers even argue that certain archaeological findings predate the Neanderthals, indicating that the human species discovered music much earlier than previously believed. Throughout history, women have found their place in the world of music, with the first significant figure being Hildegard von Bingen in the Middle Ages. Many of them used pseudonyms or initials to conceal their identities, further highlighting the challenges they faced.

Despite the numerous traces that women have left in the history of music, this paper primarily focuses on the analysis of the portrayal of women through song lyrics and music videos. Through an analysis of the most famous songs from different decades, it explores how women have been described in lyrics and how these portrayals have evolved over time. The paper also investigates various music genres and their approach to representing women, with an emphasis on differences and similarities in the depiction of female characters. Additionally, the paper delves into the roles of women in the music industry and how their portrayal impacts society. In order to better understand the role of women in music throughout history and the perception of the female gender, a survey was conducted with a sample of ninety individuals.

Keywords: portrayal of women, history, lyrics, music videos

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

kojom ja Lucija Mijatović potvrđujem da je moj diplomski rad pod naslovom "Prikaz žene u glazbi" te mentorstvom doc. dr. sc. Darije Kuharić rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima i oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio diplomskog rada nije napisan na nedopušten način, odnosno da nije prepisan iz necitiranog rada, pa tako ne krši ničija autorska prava. Također izjavljujem da nijedan dio ovoga završnog/diplomskog rada nije iskorišten za bilo koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanove.

U Osijeku, _____

Potpis

---

1. Uvod

Glazba, kao umjetnički oblik, uključuje organiziranje vokalnih ili instrumentalnih zvukova kako bi se prikazala emocionalna izražajnost, obično slijedeći kulturne standarde ritma, melodije i harmonije. Ova kreativna djelatnost obuhvaća jednostavne narodne pjesme ali i složene elektroničke kompozicije, koje su stvorili ljudi te su karakterizirane svojom konceptualnom i auditivnom prirodom. Ovi elementi prisutni su u glazbi različitih stilova i tijekom povijesti, prelazeći geografske granice.

Glazba je umjetnički oblik koji nalazi svoje mjesto u svakom ljudskom društvu. U modernoj eri postoji u raznolikom nizu stilova, neki su suvremeni, a drugi potječe iz ranijih razdoblja. Glazba je iznimno prilagodljiva te dopušta suradnju s riječima u pjesmama i fizičkim pokretima u plesu.

Tijekom povijesti, glazba je imala značajnu ulogu u ritualima i dramama te se često vjeruje da odražava i utječe na ljudske emocije. Popularna kultura iskoristila je te mogućnosti, posebno putem medija poput radija, filma, televizije, mjuzikla i interneta. Potencijal glazbe da utječe na ljudsko ponašanje vidljiv je u njezinoj upotrebi u psihoterapiji, gerijatriji i oglašavanju. Publikacije i snimke su učinile glazbu globalnim fenomenom, od njezinih najznačajnijih do najtrivialnijih oblika.

Gledajući ovaj oblik umjetnosti kao važan kroz veliku povijest čovječanstva, istraživanjem možemo vidjeti kako je ženama pristup ovoj umjetnosti bio zabranjen dugi niz godina. Iako su žene kroz povijest vjerojatno pjevale dok su radile razne obaveze, nema dokaza da su bile uključene u stvaranje glazbe ili da su imale ikakvu ulogu s ovom umjetnošću sve do drevnog Egipta.

Nakon ovih zapisa, može se pronaći raznih dokaza gdje su kroz godine žene polako sve više skladale ili izvodile glazbu, bilo to kroz vjerske ceremonije ili ne. To nas dovodi do modernog doba u kojem vidimo žene koje sudjeluju u svakom procesu stvaranja glazbe.

Popularna glazba, svjesno ili nesvjesno, ima utjecaj u stvaranju percepcije roda. Razumijevanje utjecaja različitih medijskih oblika izuzetno je važno jer su mediji postali ključni izvor informacija za nas. Posebno treba istaknuti ulogu popularne glazbe u oblikovanju naših

perspektiva, jer glazbene pjesme koje se nalaze na vrhu glazbenih ljestvica prodaju se u velikim brojevima i neprestano se emitiraju na radiju, što znači da su izložene širokoj publici. No, često se zanemaruje analiza poruka koje takva glazba šalje svim slušateljima. Glazba ne samo da ima društvenu dimenziju, već može potaknuti slušatelja da oblikuje svoje stavove prema toj društvenoj dimenziji. (N. Dibben, 1999.)

Praktički svaki glazbeni žanr sadrži mnoge glazbene video spotove u kojima su žene prikazane u oskudnom odijevanju i često im se dodjeljuju uloge koje se svode na privlačnost ili zadovoljavanje muškaraca. Ovaj fenomen ilustrira kako mediji, uključujući glazbu, glazbene spotove i televiziju, često promiču objektifikaciju žena u društvu, sa snažnim fokusom na njihovo prikazivanje kao seksualnih objekata.

Čestim ponavljanjem takvih prikaza kroz dulje vremensko razdoblje, stvara se dojam normalnosti i prihvaćenosti, pri čemu ono što se prikazuje u pjesmama postaje sve više tolerirano. Tekstualno prikazivanje i objektifikacija žena u glazbenim spotovima ukazuju na to da su vulgarni izrazi i neprimjereni komentari o ženama postali toliko učestali u glazbenim pjesmama i spotovima da su postali uobičajeni i prihvatljivi za slušatelje.

Ovo je prvo poglavlje rada u kojemu se opisuje sažet uvod u tematiku rada, drugo poglavlje predstavlja položaj žena u glazbi, koliko su bile uključene ili isključene u stvaranje, skladanje i izvođenje glazbenih djela kroz povijest i koje su neke od značajnih i najranijih ženskih figura glazbe. Treće poglavlje se temelji na općenitom prikazu žena u glazbi, odnosno prikazu figure žene u glazbi. Kako je ona prikazana u stihovima i video spotovima glazbenih dijela kroz povijest. Četvrto poglavlje ovog rada temeljitije opisuje najpoznatije pjesme Billboardovih ljestvica po desetljećima, od 1950. do 2023. godine. U ovom dijelu su opisani prikazi ženske figure u stihovima i video spotovima određenih pjesama. Peto poglavlje rada opisuje prikaz ženske figure ovisno o žanrovima glazbe. Šesto poglavlje temeljito prikazuje istraživanje percepcija o prikazu žena u glazbi i odgovore ispitanika koji su sudjelovali u istom. Nakon tog poglavlja slijedi rasprava o istraživanju u kojoj je prikazano što se sve saznalo kroz anketni upitnik. Sedmo poglavlje je zaključak rada koji sažeto prikazuje cijeli rad, a nakon njega su prikazana literatura i prilozi koji su korišteni pri izradi rada.

2. Žene u glazbi

Prikaz žene kao teme u mnogim glazbenim kompozicijama duboko ukorijenjen je u povijest i kulturu čovječanstva. Postoji niz razloga zbog kojih je žena bila inspiracija za mnoga glazbena djela, a među njima je možda najznačajnija emocionalna privlačnost. Glazbenici često crpe inspiraciju iz emotivnih sfera, poput ljubavi, privlačnosti i odnosa između muškarca i žene, budući da su to snažne i univerzalne ljudske emocije. Kroz glazbu, umjetnici mogu izražavati duboke osjećaje ljubavi, strasti, tuge, radosti i sve ono što proizlazi iz emocionalnih odnosa.

Tema žene ima univerzalan karakter koji se može povezati s različitim kulturama i generacijama. Bez obzira na povijesni ili kulturni kontekst, odnos između muškarca i žene te povezane emocionalne dimenzije ostaju relevantne, što čini ženu intrigantnom temom za glazbu. U mnogim kulturama, žene su igrale ključnu ulogu u društvu i obitelji, često služeći kao izvor inspiracije i utjecaja na umjetnike. Iz tog razloga, prikazivanje žene kroz glazbu često nosi duboke kulturološke i društvene implikacije.

U povijesti književnosti, primjerice, ženi se često dodjeljuju različiti simboli, pojmovi i metafore, kako bi se izrazile različite karakteristike, uloge ili značajke ženskog bića. Hrvatska književnost također ima bogatu tradiciju takvih usporedби. Ženu se često uspoređuje s cvjetom, što se može vidjeti u stihovima Augustina Šenoe iz pjesme "U času rastanka":

"Kô da na rujnoj grani, kô da u vazi lijepoj, kô da na poljskoj strani izvija cvijet nekoj svojoj..."

Mjesec je čest simbol ženstvenosti, kako se može vidjeti u stihovima Vladimira Nazora iz pjesme "Jedan dan":

"Tvoja je zvijezda preblaga i tiho, tvoj je osmijeh, tvoja je ruka plava ko svjetli mjesecnjak."

More se često uspoređivano s promjenjivim i tajanstvenim karakterom žene, kao što se može vidjeti u stihovima Vesne Parun iz pjesme "More":

"Sve sam ti rekla, more, što sam znala o sebi, i sve što znam i što će ikada znati o sebi."

Ptica se često koristi kao simbol slobode i nježnosti, kao u pjesmi "Ptice" Vesne Krmpotić:

"Ptice u meni su našle dom na svili ove večeri, nebo nad gradom čudne ptice nosi."

Konačno, i vatra se često interpretira kao simbol strasti i energije u mnogim umjetničkim djelima. U pjesmi Antuna Branka Šimića "Vatra," nailazimo na stihove koji ističu ovu simboliku:

"Plamen i vatra plamte i gore, sline se cijede, ne mogu više... u očima tvojim upalih, gore, treperi žudnja k'o svjetionik s rta."

Ove usporedbe i simboli igraju ključnu ulogu u hrvatskoj književnosti, pružajući piscima sredstva za izražavanje različitih aspekata ženskog bića, njenih emocija i ljepote. Važno je napomenuti da se ovi simboli često koriste s dubinom i složenošću kako bi istražili različite dimenzije ženskog iskustva.

U povijesti hrvatske književnosti, žena se često uspoređuje i s domovinom. U tim se slučajevima naglašava osjećaj topline, zaštite i emotivne veze između pojedinca i njegove domovine. Tako, na primjer, August Šenoa u pjesmi "Domovini" piše:

"Ko zdravom rukom majčina jato Otjera tamne oblake straha, Tako za moga štita, doli mata, Štit tvoj me čuva, mila domovina!"

Nadalje, Tin Ujević u pjesmi "Hrvatska" koristi usporedbu žene i domovine kako bi izrazio ljubav prema Hrvatskoj. Nisu samo pripadnici muškoga spola veličali Vesna Parun u pjesmi "Žena i domovina" spaja ove dvije teme na način koji naglašava njihovu zajedničku važnost:

"Žena mi je domovina. Domovina mi je žena. I jedna i druga nisu za dobit, jer sam dao sve što sam imao."

Ove usporedbe ističu duboku emocionalnu povezanost između pojedinca i njegove domovine, prikazujući domovinu kao nešto dragocjeno i zaštitničko, poput žene koju volite i čuvate. Takvi su osjećaji često su prisutni u povijesti hrvatske književnosti i kulturi. No, važno je naglasiti da se prikaz žene upravo kroz povijest književnosti razlikuje od prikaza žene u suvremenim glazbenim tekstovima i medijima. Dok se žene u prošlosti često opisivalo u usporedbama s plemenitim simbolima, današnji prikaz često se fokusira na njih na negativan način u pjesmama i drugim medijima, kako je prikazano u ovom radu.

3. Općenit prikaz žena u glazbi

Promatraljući književna djela u prethodnom poglavlju, koja su žene uspoređivala s određenim simbolima, primjećujemo da su ta djela imala znatan utjecaj na čitatelje. U suvremenom društvu, mediji poput časopisa i televizije imaju značajan utjecaj na oblikovanje naših stavova

i mišljenja. No, popularna glazba također sve više dobiva na važnosti u tom kontekstu. Razumijevanje kako različiti mediji utječu na nas postaje ključno jer su mediji postali jedan od glavnih izvora informacija.

Popularna glazba igra posebno važnu ulogu u oblikovanju naših pogleda jer glazbene pjesme koje se nalaze na vrhu glazbenih ljestvica često dosežu široku publiku i neprestano se emitiraju na radiju, što znači da dobivaju još veću izloženost. Međutim, rijetko tko ozbiljno razmišlja o porukama koje takve pjesme šalju svim slušateljima. Glazba ne samo da ima društveni kontekst, već može potaknuti slušatelje da razviju stavove prema tom društvenom kontekstu. Popularne pjesme imaju velik utjecaj na percepciju rodnih uloga u našoj kulturi. Ako se određena pjesma neprestano reproducira i postane popularna, tada postaje "cool" i prihvaćena. Kao rezultat toga, ljudi često nastoje oponašati ili se identificirati s onim što je prikazano u tim pjesmama. Postoji sve veća zabrinutost zbog negativnog utjecaja glazbe na prikaz žena u društvu, uključujući mizoginu eksploraciju žena. Seksualnost u glazbi postaje sve izraženija i češća, a žene su često okružene slikama koje od njih očekuju određeni izgled i ponašanje, kao i održavanje ravnoteže u svim aspektima svog života.

Gotovo svaki glazbeni žanr ima mnoge glazbene spotove u kojima su žene prikazane u oskudnoj odjeći i često nemaju funkciju osim da budu privlačne ili da zadovolje muškarce. Ovo ukazuje na to kako mediji, uključujući glazbene spotove, često objektiviziraju žene u društvu, s čvrstim fokusom na prikazivanje žena kao seksualnih objekata. Česta prisutnost ovakvih pjesama i spotova tijekom duljeg razdoblja vremena normalizira prikaz žena kao seksualnih objekata, a to postaje prihvatljivo ponašanje. Tekstualni prikazi i objektifikacija žena u glazbenim spotovima sugeriraju da su vulgarni izrazi i obscene riječi o ženama postali uobičajeni u glazbi. Primjeri takvih stihova, poput onih iz pjesama "Blurred Lines" od Robina Thicka, "S&M" od Rihanne i "Anaconda" od Nicki Minaj, prikazuju kako su obsceni izrazi i vulgarni komentari o ženama često prisutni u glazbi. Nadalje, hip-hop i R&B žanrovi često sadrže znatno više objektifikacije žena nego drugi žanrovi, a žene su često mete takve objektifikacije. Ti stihovi često opisuju žene kao nesamostalne i uvijek potrebne zaštite, te ih često nazivaju po seksualnim atributima.

U glazbenim spotovima žene se često prikazuju kao ljubaznije, brižnije, ovisnije i plašljivije, dok se muškarci prikazuju kao avanturistički, agresivni i dominirajući. Stereotipi o spolnim ulogama također se odražavaju u prikazu zanimanja u glazbenim spotovima. Žene se često

prikazuju kao konobarice, frizerke, plesačice ili manekenke, dok se muškarci često prikazuju kao policajci, znanstvenici, sportaši i biznismeni.

4. Prikaz žena u glazbi kroz desetljeća

U ovom poglavlju rada će biti prikazane top pet pjesama Billboarda te će biti opisani stihovi i video spotovi (ako postoje). Ovo poglavlje se temeljilo na Billboardovim ljestvicama zbog toga što je to jedna od najvažnijih i najutjecajnijih glazbenih ljestvica u SAD-u te se njena važnost proširuje i na globalnu razinu. Spomenuti će biti i autori pjesama kao i njihovi izvođači. Također će biti opisana i uloga i prikaz žene u stihovima ali i u video spotovima. Ovi opisi će se odnositi na pjesme od 1950. godine pa sve do 2023. po informacijama koje su dostupne i po pregledavanju stihova i video spotova spomenutih pjesama.

4.1. 1950.-1969.

Billboardovih top pet pjesama iz 1950.ih godina su “Hound” Dog Elvise Presleya, “Thirteen Women” Billa Haleya, “Crazy With Love” Guye Mitchella, “Take Care” Rogera Williamsa. “April Love” Pata Boonea. Pjesma Williamsa neće biti dodatno objašnjavana jer je samo glazbena kompozicija.

Pjesma Hound Dog originalno nije pjesma Elvise Presleya već su ju napisali Leiber & Stoller za blues pjevačicu imena Big Mama Thornton 1952. godine. Pjesma u originalu prikazuje pjevačicu kao ljutu na svoga muža koji ju je prevario. Prevarena je i povrijeđena te ga zato u pjesmi naziva “hound dog” što je u tadašnjem žargonu afroamerikanaca značilo jeftini žigolo.

U pjesmi Thirteen Women Billa Haleya koju je napisao Dickie Thompson izvođač pjeva o tome kako je sanjao da je on ostalo jedini u gradu sa trinaest žena. Tih trinaest žena je u pjesmi prikazano kao podložne njemu te su mu kuhale, prale odjeću, kupovale nakit, davale novac te plesale. Cijela pjesma govori kako su svih trinaest žena u njegovom snu bile submisivne te ispunjavale sve njegove žene, no on se probudi i ona samo maštari kako se vratiti u taj san iz svog stvarnog života.

Pjesmu Crazy with Love Guye Mitchella napisali su Josephine Peoples i Aaron Schroeder. Stihovi ove pjesme govore priču muškarca koji je zaljubljen u ženu. Ona je prikazana kao objekt

njegove pažnje i htijenja. Naziva ju šećerom, slatkicom i bebom te navodi primjere onoga zbog čega je opčinjen njome i kako se osjeća.

Paul Francis Webster & Sammy Fain su napisali pjesmu April Love koju je otpjevao Pat Boone. U pjesmi je žena predstavljena kao objekt ljubavi i čežnje. Govori o travanjskoj ljubavi koja je mlada i posebna no vrlo lako može promaknuti kroz ruke. Izvođač daje uputu svima kako ne trebaju pustiti "nju" da ode ako je ona ona prava.

Billboardovih top pet pjesama 1960.ih godine su "The Twist" Chubby Checkera, "Hey Jude" The Beatles, "The Theme From 'A Summer Place'" Percy Faith And His Orchestra, "Tossin' And Turnin'" Bobby Lewisa, "I Want To Hold Your Hand" The Beatles. Pjesma "Hey Jude" neće biti dodatno objašnjena jer ne prikazuje ženu u svojim stihovima ili video spotu.

Pjesmu "The Twist" izvođača imena Chubby Checker napisao je Hank Ballard. U pjesmi izvođač govori o plesu zvanom "Twist" kako i sam naslov pjesme nalaze. Poziva sve na ples cijele noći. U stihovima pjesme žena se spominje kao sestra koju naziva "little sis" dok se za ostale žene koriste nadimci poput "little miss" i "baby". U video spotu pjesme žene su prikazane kako plešu Twist zajedno s muškarcima.

Max Steiner i Mack Discant su napisali "The Theme From 'A Summer Place'" te ju je izveo Percy Faith sa svojim orkestrom. Pjesma je instrumental te nema video spot.

Malou Rene i Ritchie Adams su napisali pjesmu "Tossin' And Turnin'" koju je otpjevao Bobby Lewis. Pjesma se radi o čovjeku koji nije mogao spavati čitavu noć razmišljajući o ženi. Ženska osoba je predstavljena kao objekt čežnje.

Pjesmu "I Want To Hold Your Hand" napisali su Paul McCartney i John Lennon te ju je otpjevao bend The Beatles. Žena je objekt htijenja pjevača koji ju želi držati za ruku. Opčinjen je njome te joj opisuje kako se osjeća kada ju dotakne.

4.2. 1970. - 1989.

Pet najpoznatijih pjesama 1970.ih na Billboardovih najboljih stotinu bile su pjesme Simon & Garfunkel - "Bridge Over Troubled Water", Carpenters - "Close To You", Guess Who - "American Woman", B.J. Thomas - "Raindrops Keep Fallin' On My Head", Edwin Starr - "War".

Pjesmu izvođača Simon & Garfunkel - "Bridge Over Troubled Water" napisao je Paul Simon te se pjesma radi o osobi koja prolazi kroz teško vrijeme u životu.

Hal David i Burt Bacharach su napisali pjesmu "Close To You" benda Carpenters. Pjesma se radi o čežnji za muškarcem i ljubavi koju ženska osoba gaji prema njemu. Lik žene je u ovoj pjesmi prikazan kao osoba koja je zaljubljena u muškarca kojeg uz nju prati i još djevojaka. Po njoj je on muškarac iz njenih snova.

Pjesmu "American Woman" napisali su Burton Cummings, Garry Peterson, Jim Kale & Randy Bachman a izveo ju je bend Guess Who. Pjesma se radi o osobi koja odbija ženu iz Sjedinjenih Američkih Država. Ne želi biti s njom u odnosu niti ju vidjeti, govori joj kako ne želi da mu "visi" pred kućom niti da želi vidjeti njen lice.

B.J. Thomasovu pjesmu "Raindrops Keep Fallin' On My Head" napisali su Bacharach & David, Hal David & Burt Bacharach. Pjesma se radi o osobi koja unatoč svojim preprekama nastavlja sa pozitivnim stavom ka budućnosti.

Barrett Strong & Norman Whitfield su napisali pjesmu "War" te ju je izveo Edwin Starr. Ovo je antiratna pjesma u kojoj je jedina ženska figura spomenuta u obliku majki koje plaču za svojim sinovima koji odlaze u rat.

Billboardovih najboljih pet pjesama 1980.ih su "Physical" - Olivia Newton-John, "Bette Davis Eyes" - Kim Carnes, "Endless Love" - Diana Ross i Lionel Richie, "Eye Of The Tiger" - Survivor te "Every Breath You Take" - The Police.

Steve Kipner i Terry Shaddick su napisali pjesmu "Physical". U ovoj pjesmi ženska figura pjeva o tome kako želi imati seksualni odnos sa osobom.

Donna Weiss and Jackie DeShannon su napisale pjesmu "Bette Davis Eyes". Pjesma govori o ženi koja ima oči poput glumice Bette Davis. Govori o ženi koja vrlo lako može manipulirati i kontrolirati bilo kojeg muškarca kojeg poželi. Ovo radi svojim samopouzdanjem i time što zna reći i napraviti točne postupke kako bi se bilo koji muškarac zaljubio u nju.

Lionel Richie je napisao pjesmu "Endless Love" koja se radi o zaljubljenosti para koji bi dao sve jedno za drugo. Žena je prikazana kao zaljubljena i odana.

Jim Peterik i Frankie Sullivan su napisali pjesmu "Eye Of The Tiger" koja govori o borbi čovjeka sa životom.

Pjesmu "Every Breath You Take" je napisao Sting. Ženska figura u ovoj pjesmi je promatrana te se prema njoj odnosi kao da pripada izvođaču. U pjesmi govori kako će pratiti svaki njen dah, svaki njen osmijeh svaki njen korak.

4.3. 1990. - 2009.

Billboardovih najboljih pet pjesama 1990.ih bile su "Smooth" izvođača Santane i Rob Thomasa, "How Do I Live" LeAnn Rimes, "Macarena (Bayside Boys Mix)" - Los Del Rio, "Un-Break My Heart" - Tony Braxton, "You Were Meant For Me" - Jewel.

Pjesmu "Smooth" napisali su Itaal Shur i Rob Thomas. Izvođač pjesme govori o svojoj ljubavi prema ženi bez koje njegov život ne bi bio jednak, govori o njenoj ljubavi, koliko mu ona znači te kako je ona "glatka".

Video spot pjesme prikazuje žene kako plešu sa muškarcima na ulici, većinski su prikazane u kratkim majicama na bretele dok je glavna ženska figura video spota prikazana kako pleše u donjem rublju u svojoj sobi.

"How Do I Live" je napisala Dianne Warren. Ženska figura u pjesmi pati i propituje samu sebe kako živjeti bez ljubavi svoje voljene osobe. U video spotu izvođačica pjeva na krovu zgrade obučena u sako dugih rukava i crne hlače.

Pjesmu "Macarena (Bayside Boys Mix)" napisali su Antonio Romero Monge i Rafael Ruiz Perdigones. Žena, koja je glavna tema ove pjesme, prevari svog partnera koji odlazi u vojsku sa dva čovjeka.

Video spot prikazuje nekoliko žena koje plešu ples "macarena" obučene većinski u kratke hlačice i kratke majice i potkošulje. Kamera snima njihove pokrete, stražnjicu, usne, lice. U video spotu su prikazana i dva muškarca koji prvotno odvojeno pjevaju no kasnije se pridruže u kadru ženama te one plešu oko njih.

"Un-Break My Heart" je napisala Diane Warren te u stihovima pjesme ženska figura pjeva o muškarцу koji ju je napustio te ga moli da se vrati, da ju ponovno voli.

Video spot prikazuje smrt partnera izvođačice te je ženska figura prikazana u patnji zbog gubitka ljubavi i voljene osobe dok je obučena u donje rublje, ručnik ili haljinu.

“You Were Meant For Me” su napisali Jewel & Steve Poltz. Stihovi pjesme govore ženskoj figuri koja pokušava proći kroz dan bez svog bivšeg partnera te se nada kako će joj se on vratiti.

Video spot prikazuje ženu koja pjeva i svira gitaru te je snimana i sama te bivšim partnerom. Obučena je u majicu dugih rukava, hlače, plahtu i donje rublje.

Najboljih pet pjesama prema Billboardovim ljestvicama od 2000. do 2009. bile su Faith Hill - “Breathe”, Destiny's Child - “Say My Name”, Joe - “I Wanna Know”, Vertical Horizon - “Everything You Want”, Matchbox Twenty - “Bent”.

“Breathe” pjesmu su napisale Holly Lamar & Stephanie Bentley. Stihovi pjesme govore kako je ženskoj figuri ove pjesme dovoljno samo da bude uz svog partnera kako bi mogla disati, da čuje njegove otkucaje srca i tako zanemari sve što ju okružuje.

Video spot prikazuje žensku figuru/izvođačicu kako pjeva u bijeloj haljini te gola pokrivena plahtom dok leži u krevetu.

“Say My Name” su napisali Beyoncé, Kelly Rowland, LaTavia Roberson, LeToya Luckett, Fred Jerkins III, Rodney Jerkins & LaShawn Daniels. Stihovi pjesme govore o ženskoj figuri koja sumnja da ju njen partner vara dok je na pozivu s njim.

Video spot prikazuje ženske figure koje u koreografiji plešu oko muškarca.

“I Wanna Know” pjesmu su napisali Michele Williams, Jolyon Skinner i Joe. Stihovi pjesme govore o muškarcu koji želi pridobiti i zavesti ženu u koju je zaljubljen. Ženska figura je predstavljena kao predmet čežnje i žudnje.

Video spot prikazuje žensku figuru koja je u zagrljaju muškarca, obučena je u kratki šorc te majicu na bretele i cipele na petu.

“Everything You Want” je napisao Matt Scanell. Stihovi pjesme govore o ženskoj osobi iz perspektive muškarca koji joj želi ponuditi svoju ljubav i utjehu no ona ju ne želi prihvati.

Video spot prikazuje žensku figuru kako odbija muškarce i svađa se s njima.

“Bent” napisao je Rob Thomas. Stihovi pjesme govore o osobi koja moli drugu osobu da joj pomogne, da ju dotakne te da ne zna kako će nastaviti.

Video spot prikazuje muškarca kojeg udari automobil, bude opljačkan i pretučen u svom prolasku kroz ulice.

4.4. 2010. - 2023.

Pet najpoznatijih pjesama 2010.ih bile su "Uptown Funk" - Mark Ronson i Bruno Mars, "Party Rock Anthem" - LMFAO i Lauren Bennett i GoonRock, "Shape of You" - Ed Sheeran, "Closer" - The Chainsmokers i Halsey te "Girls Like You" - Maroon 5 i Cardi B.

"Uptown Funk" je Robert Wilson (The Gap Band), Trinidad James, Rudy Taylor, Charlie Wilson, Ronnie Wilson, Lonnie Simmons, Devon Gallaspy, Bruno Mars, Mark Ronson, Philip Lawrence i Jeff Bhasker. Stihovi pjesme su iz perspektive muškarca koji govori ženama i ostalima koliko je on naočit.

Ženske figure prikazane u video spotu prolaze u haljinama i cipelama na petu kraj muškaraca koji plešu.

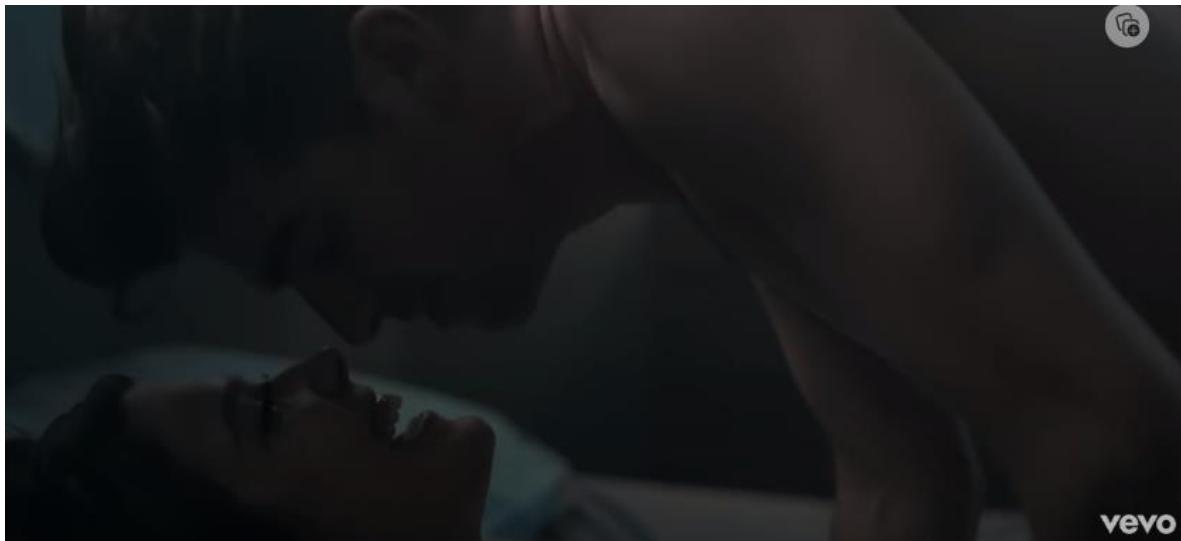
"Party Rock Anthem" su napisali Peter Schroeder, Listenbee, 8ky i Redfoo. Stihovi pjesme govore o izvođačima oko kojih je uvijek dobra zabava. Ženska figura u stihovima je predstavljena kao "hoe", insinuira se na nju kao prostitutku te osobu koja se trudi imati seksualni odnos s izvođačem.

Video spot žensku figuru prikazuje kako pleše.

"Shape of You" su napisali Steve Mac, Tameka "Tiny" Harris, Kandi, Kevin "She'kspere" Briggs, Ed Sheeran i Johnny McDaid. Stihovi pjesme su iz perspektive izvođača koji pjeva o djevojci koju je upoznao u izlasku te se zaljubio, odlaze na spoj i provode vrijeme zajedno. Ženska figura je u stihovima predstavljena kao predmet žudnje dok je u spotu prikazana kao sportašica i partnerica izvođaču.

"Closer" su napisali Joe King, Isaac Slade, Halsey, Shaun Frank, Frederic Kennett i Andrew Taggart. Stihovi pjesme govore o prekidu te o ljubavi koja je nekoć bila.

U video spotu ženska figura je prikazana u seksualnom odnosu s muškarcem, obučena u donje rublje i kupaći kostim.

Slika 4.4. - Closer

(https://www.youtube.com/watch?v=0zGcUoRlhmw&ab_channel=ChainsmokersVEVO)

“Girls Like You” su napisali Adam Levine, Starrah, Gian Stone, Cirkut i Jason Evigan. Stihovi pjesme govore o muškarcu koji pati za ženom za koju misli da je prava za njega. Ženska figura u stihovima je prikazana kao predmet čežnje te kao zabavna i puna oprosta, dok se u video spotu izmjenjuju ženske osobe koje plešu oko pjevača.

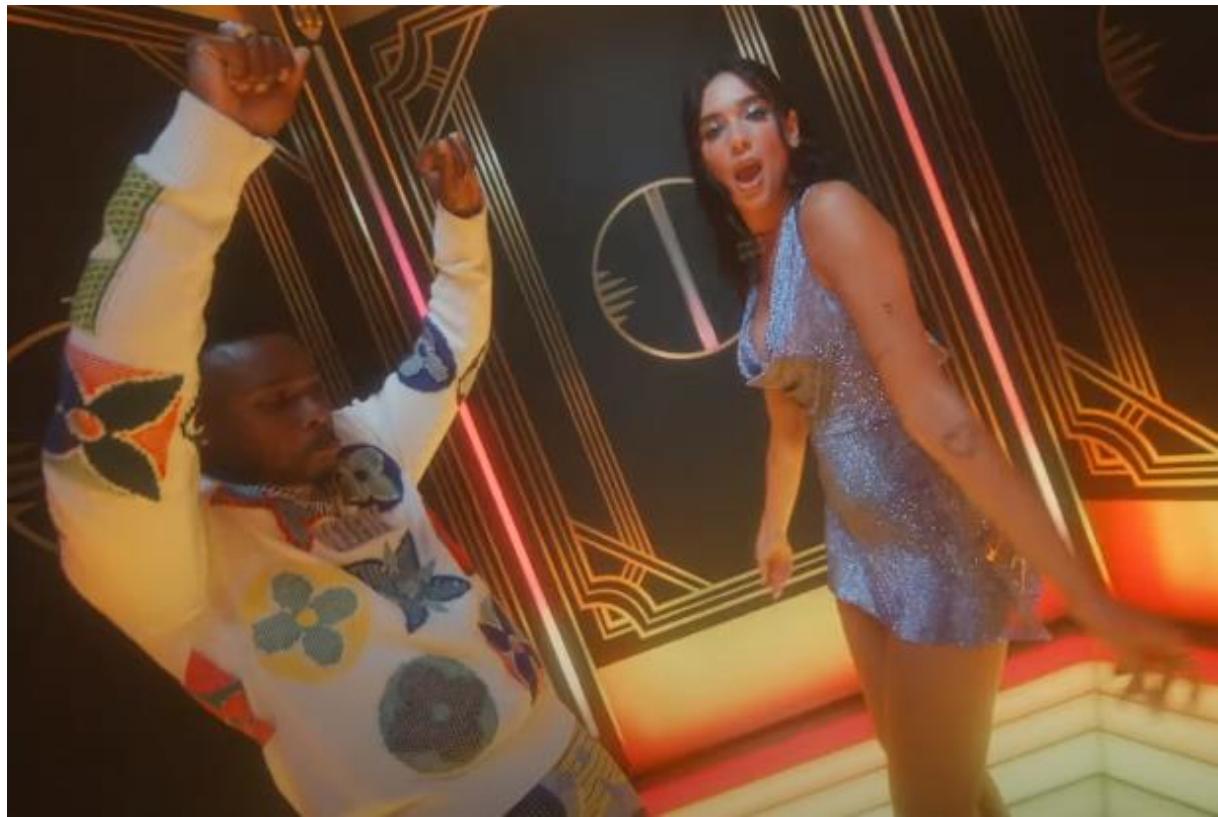
Prema ljestvicama Billboarda najpoznatija pjesma 2020. godine bila je “Blinding Lights” - The Weeknd, 2021. “Levitating” - Dua Lipa i 2022. “Heat Waves” - Glass Animals.

“Blinding Lights” su napisali The Weeknd, Oscar Holter, Max Martin, Belly i DaHeala. U stihovima pjesme izvođač opisuje kako ne može biti bez osobe koju voli.

Ženska figura u video spotu je prikazana kao pjevačica u haljini koja privlači izvođača.

“Levitating” su napisali Dua Lipa, Sarah Hudson, Clarence Coffee Jr. i KOZ. U stihovima pjesme izvođačica priznaje obostranu privlačnost nje i osobe koju poziva na ples cijele noći.

Ženske figure u video spotu su prikazane kako plešu u kratkim hlačicama i majicama te haljinama.

Slika 4.4. - Levitating, (https://www.youtube.com/watch?v=TUVcZfQe-Kw&ab_channel=DuaLipa)

“Heat Waves” je napisao Dave Bayley. Stihovi pjesme su iz perspektive muškarca koji pati za ljubavlju svoje voljene osobe s kojom ne želi bit jer misli da ona zaslužuje bolje. Ženska figura je kroz stihove opisana kao predmet čežnje.

Video spot ne prikazuje ženske figure.

5. Prikaz žena kroz žanrove glazbe

Kada slušamo glazbu, posebno pjesme koje izvode ženski izvođači, nije iznenađujuće da su muškarci prikazani kao oni koji imaju svu moć. Muškarci se također smatraju privilegiranim od žena. To pokazuje činjenica da se muškarci doživljavaju kao slobodni duhovi koji neprestano traže snove i žive najbolje što mogu. Ako se muškarci obično vide kao moćni i muževni, može se pomisliti da se žene doživljavaju kao osobe s istim karakteristikama. To nije tako. Žene se obično prikazuju kao krhke i slabe u pjesmama koje izvode ženski izvođači, jer se često više slome nakon završetka veze. To je vidljivo u stihovima ljubavnih pjesama.

U pjesmama koje izvode muški izvođači, žene se doživljavaju kao objekti koje konstantno gledaju muškarci. Seksualna objektifikacija se događa kroz prikazivanje tijela, primjerice, kroz privlačnu odjeću i dijelove tijela. Žene se doživljavaju kao objekti više nego muški izvođači. (Flynn et al., 2016.)

Međutim, žene se ne prikazuju uvijek kao slabe i seksi figure. Pjesme koje većinom izvode ženski izvođači nastoje se boriti protiv marginalizacije, zagovarati jednakost i osnaživati žene. (R. N. Nwabueze, 2019.) Žene se doživljavaju sposobnima da vladaju i donose pozitivne promjene u svijet. Ipak, možemo tvrditi da većinski samo pjesme koje izvode ženski izvođači prikazuju žene na pozitivan način.

5.1. Rock glazba

Jedan od najčešćih prikaza prelaznih trenutaka u glazbenim spotovima uključuje razvoj heteroseksualnih odnosa. Ključno za razumijevanje takvih odnosa je izvođenje rodnih uloga. Prikazi tih rodnih uloga u rock spotovima čine se prilično tradicionalnim. Žene su prikazane kao poslušne, pasivne, ali senzualne i fizički privlačne. Seksizam je visok kada se spotove razdvoji na tradicionalne muške i tradicionalne ženske narative. Kada su glazbenici svi muškarci, vjerojatnije će koristiti narativne uloge koje su uobičajene za muškarce u medijskim prikazima. Iako je odjeća koju nose u spotovima često prilično inovativna, čini se da i dalje jača tradicionalne rodne uloge. Odnosi se gotovo uvijek prikazuju kako se razvijaju u rekreacijskim

okruženjima - na koncertima, sajmovima ili plesovima. Odnosi se obično prikazuju kako se razvijaju između parova s malo uplitanja ili sudjelovanja prijatelja ili obitelji. I kada su odnosi prikazani, muškarci se prikazuju kao agresivniji i više kontroliraju odnos.

Zanimljivo je otkriti da rock spotovi tako učinkovito perpetuiraju društvene norme. Iako možda nije toliko iznenadjuće, vrijedno je napomenuti da su takvi prikazi proizvodi industrije koja se ponekad ponosi svojim progresivnim stavovima. Prikazi rock spotova nisu puno različitiji od drugih medijskih prikaza heteroseksualnih odnosa.

Veći problem s rodnim stereotipima u rock and roll industriji je taj što se gotovo potpuno odvija na nesvjestan način. Muškarci u glazbenoj industriji rock glazbe ne biraju da isključe žene, već jednostavno slijede primjer onih oko sebe.

5.2. Hip Hop glazba

U istraživanju koje je analiziralo 403 rap pjesme, istraživači su otkrili da oko 37% tih pjesama prikazuje žene kao samo objekte muške želje i zadovoljstva, 22% pjesama opravdava nasilje protiv žena, uključujući silovanje i napade, dok 22% pjesama perpetuira sliku mizoginije. (R. Weitzer, E. Kubrin, 2009.)

Osim stihova, i video spotovi često nisu drugačiji, prikazuju žene kao preseksualizirane i izložene na ekranu uz skupa vozila, kao da su trofeji. Žene se često prikazuju kao da im je jedini svrha da se vrte oko muškaraca. Može se pomisliti kako je ova hiperseksualizacija marketinška taktika koju koriste reperi jer povećava njihovu dobit i privlači više gledatelja. To postavlja pitanje zašto se žene kritiziraju kad koriste iste taktike, često se osjećaju osramoćeno zbog korištenja vlastitih tijela kako bi promovirale svoje pjesme i pisale stihove o svojim seksualnim iskustvima? Muškarci seksualiziraju žene, ali kada žene žele kontrolirati svoju seksualnost, to postaje problem. Prominentni primjeri iz zapadnih medija uključuju umjetnike poput Miley Cyrus, Ariane Grande, Doje Cat i Cardi B koji su kritizirani zbog svojih izvedbi i stihova koji su "hiperseksualni", iako njihovi muški kolege poput The Weeknda, Drakea i Travisa Scotta često rade isto.

Mnoge rap i hip hop pjesme govore o muškarcima koji koriste žene i imaju kontrolu nad njima. Druge prikazuju žene kao vlasništvo i seksualne objekte ili jednostavno pokazuju nedostatak

poštovanja prema ženama kao ljudskim bićima. Neke pjesme koriste pogrdne nazive za žene kako bi pokazale podređenost ili pričaju priče o tome kako tuku žene da bi pokazali da su muškarci moćniji. U svakom slučaju, vrlo je malo rap ili hip hop pjesama koje prikazuju žene na pozitivan ili poštovan način.

Spotovi hip-hop glazbe prikazuju žene kao seksualne objekte - plesačice u klubovima i prostitutke čija je primarna funkcija zabava muškaraca, te žene su izložene nepoštovanju i dehumanizaciji. Takav umjetnički izraz ne samo da negativno prikazuje žene, već postavlja pitanje što one mogu značajno doprinijeti društvu. Ova ideologija ženskih tijela kao seksualiziranih roba i dalje prevladava u današnjim najnaprednijim društvima, ali medijski programi hip-hopa namjerno je konstruiraju kako bi autentificirali hip-hop identitet.

Glorifikacija seksizma posebno je snažna u obliku hip-hop glazbenog spota. U društvu gdje su žene dugo prikazivane kao seksualni simboli, generacija mladih možda ne smatra seksizam u hip-hop kulturi uz nemirujućim. Naprotiv, mnoge mlade djevojke nisu samo voljne sudionice u tim glazbenim spotovima; ponose se što su poželjne muškarcima i javno pokazuju svoje tijelo i izražavaju svoju seksualnost. Ovo dodatno naglašava važnost umjetničkog obrazovanja za razvoj kritičke vizualne pismenosti u mladim gledateljima kako bi im pomoglo prepoznati što seksizam u hip-hop kulturi predstavlja demokratskom društvu koje teži ravnopravnosti spolova. Obrazovanje u medijskoj/vizualnoj pismenosti bi se trebalo brinuti o tome kako ovakav seksistički prikaz utječe na kolektivne društvene vrijednosti i društvenu jednakost svih članova društva.

Slika 5.2. - Batter Up (<https://youtu.be/HNGaa5Opfmc?si=TS09jPLjPBSzMUgr>)

5.3. R&B glazba

Žene su često prikazane drugačije u R&B i rap glazbi nego u drugim žanrovima. Pjesme muških izvođača odražavaju negativne seksualne stereotipe povezane s ženama. Ti umjetnici često koriste izrazito seksualan pristup svom radu, što umanjuje sliku žena i poštovanje koje zaslužuju. Koriste srove, neprimjerene riječi, nazine i neprijateljske slike kako bi prikazali žene. Žene su prikazane kao seksualni objekti, uglavnom kako bi privukle druge muškarce glazbi. Muški predstavnici suvremenog R&B-a uključuju The Weeknda, Tank, Ushera, Ne-Yoa, Chrisa Browna, R. Kellyja, Boyz II Men i druge. Muškarci često grade svoj rad oko seksa i ženskog tijela. Žene se karakteriziraju nošenjem kratkih hlača, uskih majica, crop topova, visokih potpetica, upadljivog nakita i dramatičnog make-upa.

Prikazivanje žena kao seksualnih objekata u glazbenim spotovima i nastupima česta je kritika, s mnogima tvrdeći da to jača štetne stereotipe i doprinosi objektifikaciji žena. Fokus na fizičkom izgledu žena, odabiru odjeće i eksplicitnim slikama može zasjeniti njihov talenat i doprinose kao umjetnica.

Međutim, važno je napomenuti da se ne svi R&B i rap izvođači uklapaju u ovu vrstu prikaza, te postoje mnoge ženske i muške izvođače koji se trude promovirati pozitivnije prikaze žena i adresirati važne društvene probleme u svojoj glazbi.

Slika 5.3. - Snake (https://www.youtube.com/watch?v=pXhLsoHAS2s&ab_channel=HIP-HOPWORLD)

5.4. Country glazba

Starije country pjesme često prikazuju žene u tradicionalnim ulogama, naglašavajući njihove uloge domaćica i skrbnica te slavljenjem njihove uloge vjerne žene i majke, ovakav odnos se može vidjeti u pjesmi Tammy Wynetta "Stand by Your Man" iz 1968. godine koja naglašava vjernost žene prema njenom mužu. No, nisu sve pjesme ovog žanra bile posvećene samo tradicionalnim ulogama, neke su slavile snagu i samostalnost što možemo vidjeti u pjesmi "Coal Miner's Daughter" Lorette Lynn iz 1970. godine u kojoj se govori o samostalnoj i vrijednoj ženi koja prelazi razne prepreke koje su pred nju postavljene. Također tu je i pjesma "9 to 5" pjevačice Dolly Parton koja govori o radnicama koje traže više nego samo tradicionalne uloge. Uobičajene teme ovog žanra su također i žaljenje za ljubavlju gdje su žene često prikazivane kao emocionalno krhke. Ovo se može vidjeti u pjesmi Patsy Cline "Crazy" iz 1961. godine.

Country pjesme iz razdoblja od 2010. do 2014. su imale manju vjerojatnost prikazivanja žena u tradicionalnim ulogama, ne tradicionalnim ulogama, obiteljskim ulogama i kao osnažene u usporedbi s pjesmama koje su bile popularne u prvoj polovini jednog ili oba prethodna desetljeća. Pjesme iz razdoblja od 2010. do 2014. su bile sklonije upućivanju na izgled žene, na

žene u uskim ili provokativnim odjevnim predmetima, na žene kao objekte i na žene putem slenga u usporedbi s pjesmama iz jednog ili oba prethodna desetljeća.

Promjene u prikazu žena se pokreću u stihovima pjesama koje izvode muški izvođači, ali ne i u onim pjesmama koje izvode ženski izvođači.

U ovom dijelu rada ču opisati stihove i video spotove najpoznatijih pet pjesama country žanra koje su objavljene u 2020. ili nakon nje.

Prva pjesma koju ču opisati je "I Hope" izvođačice Gabby Barrett. Stihovi pjesme opisuju ženu koja narira kao osobu slomljenog srca koja svom bivšem partneru poručuje kako želi da pronađe istinsku ljubav te da ga ta ljubav prevari i slomi kao što je on učinio njoj.

Video spot je podijeljen u dva dijela. Jedan dio prikazuje pjevačicu koja je obučena u kožni kombinezon i pjeva pjesmu dok drugi dio prikazuje isto ono što govori u stihovima. Žena je prikazana kao slomljena srca te želi osvetu za ono što joj je bivši partner učinio.

Pjesma "Fancy Like" izvođača Walkera Hayesa u svojim stihovima opisuje partnericu naratora kao "low-maintenance" osobu kojoj ne treba puno da bude sretna te da je zaluđena njime unatoč njegovu odnosu prema njoj, no on se nekada potrudi tako što plati večeru na koju su izašli.

Video spot prikazuje izvođača kako pjeva na farmi.

Pjesma "Am I The Only One" Aarona Lewisa govori o domoljublju te o tome kako se on pita je li jedini kojemu je i dalje stalo do njegove zemlje.

Video spot prikazuje izvođača kako svira gitaru i pjeva ispred oluje koja se događa uz razne isječke američkih marinaca, zastave i vojske.

"If I Didn't Love You" izvođača Jasona Aldeana i Carrie Underwood govori o partnerima koji više nisu zajedno te fale jedno drugome.

Video spot prikazuje izvođača i izvođačicu kako zajedno pjevaju pjesmu sa isjećcima njega kako prolazi kroz praznu kuću. Izvođač je obučen u kožnu jaknu sa kaubojskim šeširom dok je izvođačica našminkana i obučena u svečanu haljinu.

"Chasin' You" je pjesma izvođača Morgana Wallena te stihovi govore o naratoru koji još uvijek pati za starom ljubavlju koja je otišla prije mnogo godina, no on i dalje ne odustaje od nje iako ima druge partnere.

Video spot prikazuje izvođača kako putuje u svom autu u potrazi za starom ljubavlju, nekada se i ona pojavi u autu kako bi se prikazalo da je još uvijek uz njega u njegovim mislima. Ženska figura je prikazana kao objekt žudnje i traženja te je obučena u ljetnu bijelu haljinu.

Slika 5.4. - If I Didn't Love You
[\(https://www.youtube.com/watch?v=Zc3cxj5pDI&ab_channel=JasonAldean\)](https://www.youtube.com/watch?v=Zc3cxj5pDI&ab_channel=JasonAldean)

6. Metodologija istraživanja

Ovo je istraživanje temeljeno na metodi anketiranja. Kroz njega će se objasniti postavljene hipoteze, instrumenti te rezultati istraživanja.

Upitnik na kojem je ovo istraživanje temeljeno je jednostavno oblikovan, u cijelosti se otvaraо u jednom prozoru pretraživača te se na kraju upitnika nalazio oblik u kojem je pisalo „podnesi“, pritiskom mišem na taj oblik podaci su se učitali u bazu te se ispitanicima prikazao tekst koji ih je obavijestio da je njihov odgovor zabilježen.

Glavni cilj ovog upitnika i samog istraživanja bio je ispitati ljude raznih dobnih skupina o njihovom mišljenju o prikazu žena u glazbi, jesu li predstavljene pozitivno ili negativno, kako ih se opisuje u stihovima i video spotovima glazbe koju slušaju ispitanici te mijenja li se prikaz

ženske figure kroz povijest glazbe. Svrha ovog istraživanja je prikupiti razna mišljenja osoba o prikazu žena u glazbi.

6.1. Hipoteze istraživanja

Anketni upitnik je podijeljen u četiri dijelova. U prvom dijelu anketnog upitnika saznaje se dob i spol ispitanika ovog upitnika. U drugom dijelu upitnika ispitanik izražava svoje mišljenje o tome događaju li se promjene u prikazu žena kroz povijest glazbe te što utječe na takve promjene. Treći dio upitnika se odnosi na vrstu glazbe koju ispitanik sluša te mišljenje ispitanika o tome kako je ženska figura prikazana u stihovima i video spotovima pjesama tog žanra glazbe. U četvrtom dijelu upitnika se želi saznati mišljenje ispitanika o tome utječe li spol osobe koja izvodi ili stvara glazbu, stihove ili video spot o tome kako je žena prikazana u istima.

Glazba dugi niz godina kroz povijest igra veliku ulogu u životima ljudi i raznim kulturama diljem svijeta. Kroz povijest se mijenja i pogled na ženu i način na koji je ona opisivana i prikazivana, ne samo u stvarnom svijetu već i kroz umjetnost. Iz toga proizlazi hipoteza da se prikaz žena u glazbi mijenja sa promjena pogleda na žene u stvarnom svijetu.

Hipoteza 1 (H1): Prikaz žena u glazbi se mijenja sa promjenama pogleda na žene u stvarnom svijetu.

Različiti žanrovi glazbe potiču iz različitih povijesnih okolina i utjecaja. Samim time svi ti žanrovi imaju drugačiji pristup stihovima, video spotovima i izvođenju svojih glazbenih djela. Iz toga proizlazi hipoteza da se prikaz žena u glazbi razlikuje kroz žanrove glazbe.

Hipoteza 2 (H2): Prikaz žena u glazbi se razlikuje kroz žanrove glazbe.

Muškarci i žene imaju drugačije poglede zbog svojih drugačijih odrastanja, vrsta odgoja i svega što dolazi s razlikama koje se mogu vidjeti između ova dva spola. Zbog toga proizlazi hipoteza da se prikaz žena u glazbi razlikuje po spolu osobe koja ju izvodi ili piše.

Hipoteza 3 (H3): Prikaz žena u glazbi se razlikuje po spolu osobe koja ju izvodi ili piše.

6.2. Metodologija istraživanja

U anketnom upitniku je sudjelovalo devedeset ispitanika od kojih su većinski prevladavale osobe ženskog spola. Instrument ovog istraživanja bio je anonimni anketni upitnik koji je imao šesnaest pitanja. U anketi su korištena pitanja višestrukog oblika, potvrđnog okvira te pitanja otvorenog tipa. Istraživanje je trajalo od 10. srpnja 2023. do 15. rujna 2023. godine.

Izvršena je statistička analiza podataka koja se sastoji od grafičkih prikaza podataka te od deskriptivne statistike. Objasnjeni su dobiveni rezultati.

Iz obrade nije izuzeta niti jedna ispunjena anketa, svi su ispitanici odgovorili na obavezna pitanja te su ispitanici koji su mogli odgovoriti na pojedina pitanja na njih i odgovorili. Svi kojima je ova anketa upućena su na nju dali odgovore te su prihvatili rješavanje iste.

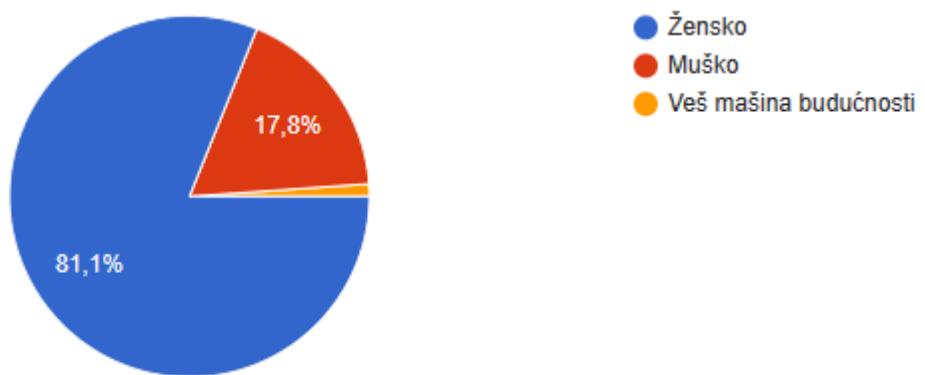
7. Istraživanje percepcija o prikazu žena u glazbi

U nastavku su odgovori na pitanja iz anketnog upitnika prikazani pomoću grafikona. Također su obuhvaćena i obrađena sva pitanja iz anketnog upitnika. Anketni upitnik je ispunilo devedeset osoba.

Grafikon 1.: Vaš spol?

Vaš spol?

90 odgovora

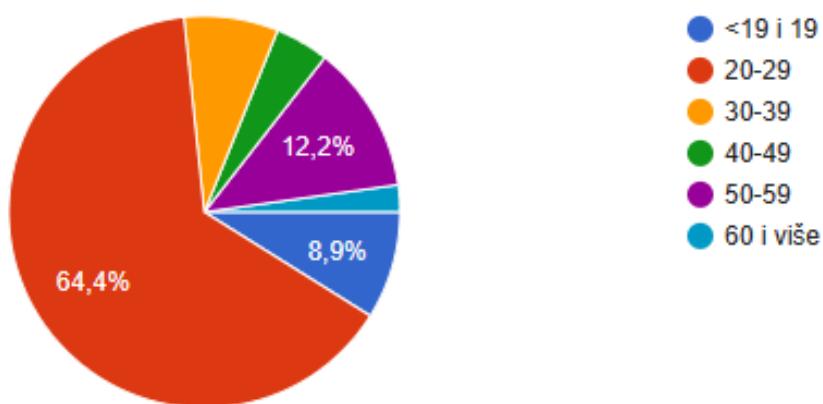
Izvor: Izrada autora

Iz odgovora se može vidjeti kako su anketni upitnik riješile osobe različitih dobnih skupina. 73 glasa je od osoba koje su ženskog spola, 16 glasova je od osoba koje su muškog spola te se jedna osoba identificirala kao "veš mašina budućnosti". Većinski broj glasova dolazi od osoba ženskog spola.

Grafikon 2.: Vaša dob?

Vaša dob?

90 odgovora

Izvor: Izrada autora

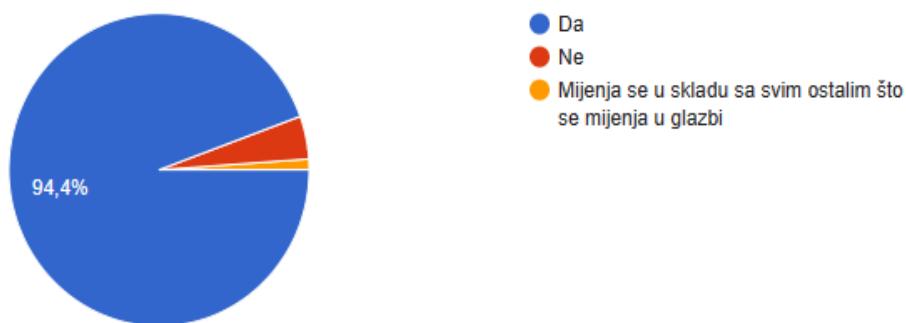
Iz odgovora se može vidjeti kako većinski broj odgovora dolazi od osoba koje imaju između dvadeset i dvadeset i devet godina. Tih glasova ima 58. Osoba između pedeset i pedeset i devet godina ima 12,2% što označava jedanaest ljudi, osoba sa devetnaest ili ispod devetnaest godina ima osam, što je postotak od 8,9%. Odgovora od osoba od trideset do trideset i devet godina ima sedam, osoba od četrdeset do četrdeset i devet ima četiri te su svoje odgovore dale dvije osobe koje imaju šezdeset ili više godina.

Grafikon 3.: Mislite li da se prikaz žene u glazbi mijenja kroz godine?

Mislite li da se prikaz žene u glazbi mijenja kroz godine?

 Kopiraj

90 odgovora

Izvor: Izrada autora

Prema ovom se grafikonu može vidjeti kako većina ispitanika ovog anketnog upitnika dijeli mišljenje da se prikaz žene u glazbi mijenja kroz godine. 94% glasova što je osamdeset i pet odgovora se slaže da se mišljenje mijenja, dok se četiri osobe ne slažu te misle kako prikaz žena u glazbi ostaje jednak kroz godine. Jedna osoba je stavila svoj odgovor u kojem govori kako se prikaz žene u glazbi mijenja u skladu sa svim ostalim što se mijenja u glazbi.

Zbog čega?

Ovo je prvo pitanje otvorenog tipa u istraživanju te su ovo neki od odgovora koji su se najviše ponavljali ili su bili najviše podrobniji:

Trendova

Ne znam

Danas je „privlačnija“ ona žena koja ima manje odjeće jer djeluje pristupacnije (sto je naravno u ocima osobe koja gleda, ali zena kao takva nije predmet/objekt). Ukratko ne mislim da je je način prikazivanja tijela uvijek negativno pogotovo u spotovima. tanka je granica između senzualnosti i vulgarnosti. Ovisi o žanru glazbe i riječima pjesme naravno.

Mijenja se općenito kroz godine zbog različitih geografskih promjena uslijed ratova, a time i miješanjem različitih kultura, ali i prilike koja se dala ljudima da razmišljaju više filozofski o svom postanku i ljudi oko sebe pa tako i žena.

Smatram da ovisi o žanru glazbe, vremenu, mjestu, ovisi o mnogim faktorima jer su te promjene nekako višeslojne, ovise o društvenom kontekstu, individualnim umjetnicima i dr.

Čini mi se da se danas žene sve više prikazuje u glazbi na pogrešan način (prikazuje ih se kao prostitutke, žene koje trče samo za novcem i bogatašima).

Sve vise se svodi na fizički izgled koji prodaje pjesmu, sve manje se gleda na pjesmu i tekst.

Više "objectifying" ali po drugoj strani i više se prikazuju i prezentiraju žene, nego prije.

Kroz godine se još više počelo gledati žene kao na seksualni objekt.

Zbog promjene društveno političkih narativa i ideologija u trendu

Zbog toga što se sve s vremenom mijenja.

Ženu se sve više prikazuje kao stvar

Zbog promijene cijelog društva

Druga vremena, drugi trendovi

Zena se previse seksualizira

Kulturoloske promjene

društvene promjene

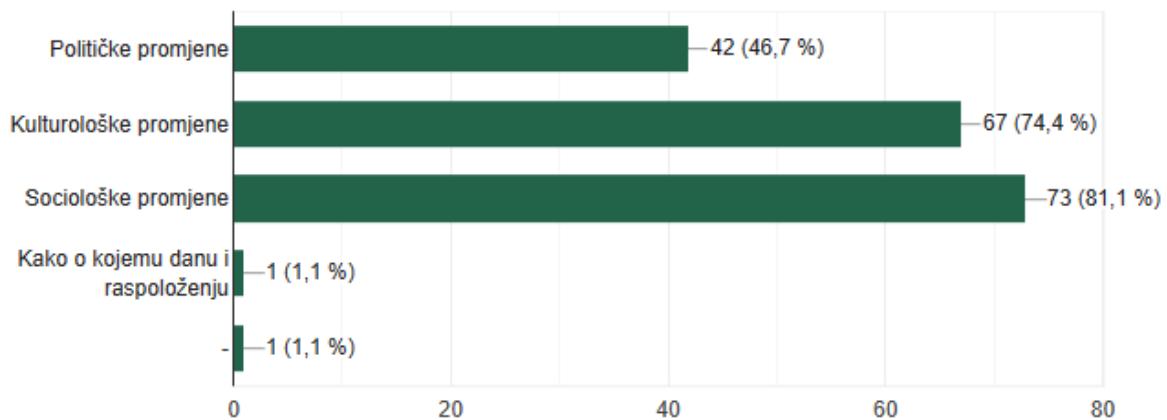
Većina osoba je na ovo pitanje odgovorila kako se prikaz žene mijenja zbog mijenjanja cijelog svijeta kroz vrijeme, neki se s time nisu složili te su napisali kako je prikaz žena ostao poprilično jednak dok je nekolicina odgovora rekla kako se promjene događaju zbog društvenih ili socioloških promjena koje se događaju kroz vrijeme. Također, neke od osoba koje su ispunile ovaj anketni upitnik smatraju kako su žene sve više seksualizirane u glazbi dok drugi smatraju kako sve ovisi o raznim drugim čimbenicima.

Grafikon 4.: Što utječe na promjene prikaza žene u glazbi?

Što utječe na promjene prikaza žene u glazbi?

 Kopiraj

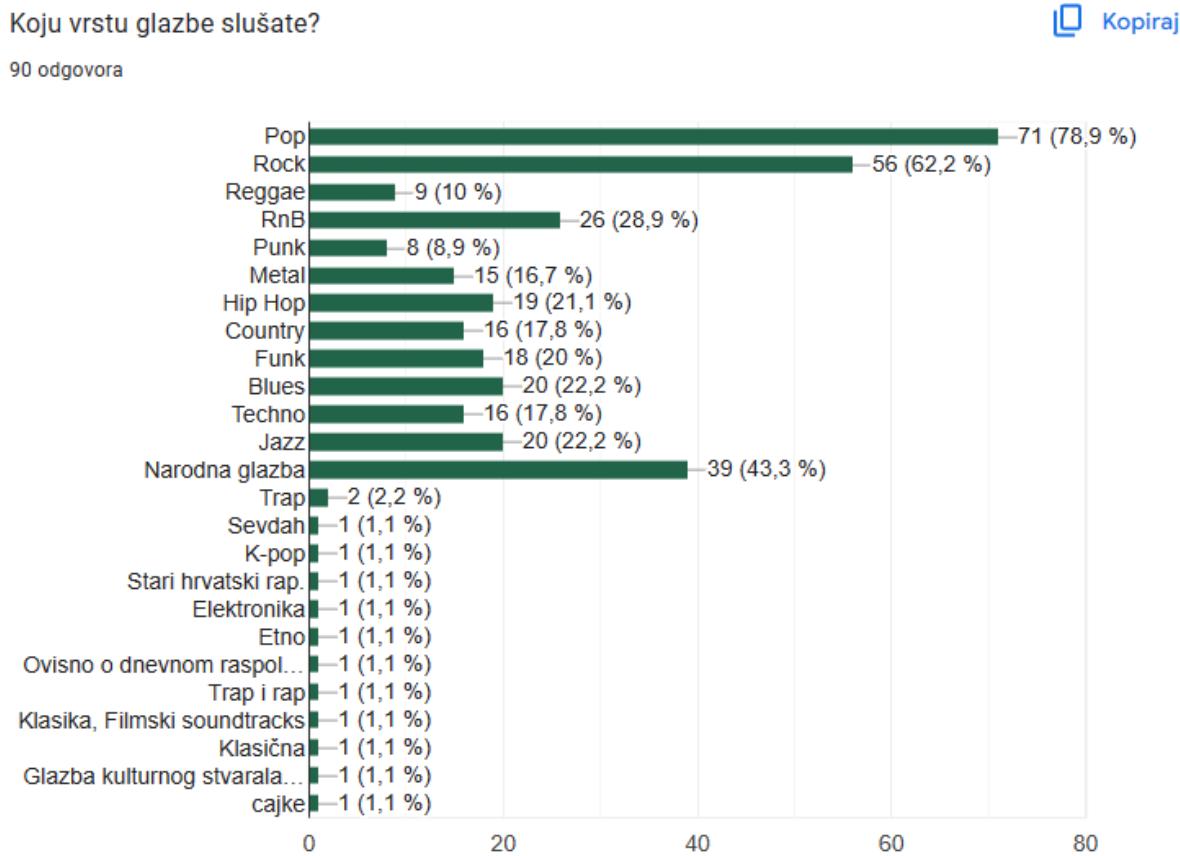
90 odgovora

Izvor: Izrada autora

Većina ispitanika ovog anketnog upitnika se složila kako na promjene prikaza žena u glazbi najviše utječu sociološke promjene (sedamdeset i tri glasa). Kulturološke promjene su druge po mišljenju ispitanika sa šezdeset i sedam glasova, a političke promjene su na trećem mjestu sa četrdeset i dva glasa. Jedna je osoba odgovorila da ovisi o kojem danu i raspoloženju dok je još jedna osoba samo za svoj odgovor stavila točku.

Grafikon 5.: Koju vrstu glazbe slušate?

Izvor: Izrada autora

Ispitanici su označavanjem potvrđnih okvira izrazili koju vrstu glazbe slušaju. 78,9% osoba sluša pop glazbu što označava većinu ispitanika, dok su ostali najpopularniji žanrovi glazbe ispitanika ovog upitnika rock, narodna glazba te R&B.

Grafikon 6.: Kako je žena prikazana u stihovima glazbe koju slušate?

Kako je žena prikazana u stihovima pjesama koje slušate?

 Kopiraj

90 odgovora

▲ 1/3 ▼

Izvor: Izrada autora

Većina ispitanika je na pitanje odgovorila označavajući odgovor pozitivno - 48,9% osoba. Drugi odgovor koji je bio najviše puta označen jeste da ispitanici nisu sigurni s 24,4% odgovora dok je treći odgovor bio negativan sa 10% odgovora. Ostale odgovore su ispitanici napisali sami te neki od njih glase:

Vrlo objektivno i površno, a opet vrlo snažno i nešto bez čega autori ne mogu. Bilo kroz formu majke, sestre ili životnog partnera.

Donekle s poštovanjem

Ovisi o žanru

Mjesavina pozitivnog i negativnog. Starije pjesme pretežno pozitivno, dok su novije pjesme susta suprotnost.

Objekt

I pozitivno i negativno, ima svega

Grafikon 7.: Kako je žena prikazana u video spotovima pjesama koje slušate?

Kako je žena prikazana u video spotovima pjesama koje slušate?

 Kopiraj

90 odgovora

▲ 1/3 ▼

Izvor: Izrada autora

Većina ispitanika je na ovo pitanje odgovorilo sa pozitivnim odgovorom - 35,6% ispitanika. 27,8% ispitanika je odgovorilo da je žena u video spotovima prikazana negativno dok se 18,9% ispitanika izjasnilo kako nisu sigurni. Nekolicina ispitanika je napisalo svoje odgovore te su ovo neki od njih:

Opet je stvar relativna no uzmem li generalni izorak uglavnom su objektificirane.

Vulgarno

I pozitivno i negativno, vise pozitivnog ima u starijim pjesmama

Nemam običaj gledati videospotove, ali žena je uobičajeno, po nekim standardima i potrebama društva, polugola, bad girl, neovisna. Ovisno o promatraču, može to biti i pozitivno i negativno.

U danjašnjoj izabranoj pop glazbi se žena prikazuje isključivo kroz prizmu njezina tijela, budući da su i tekstovi poprično površni, dok je možda pop glazba nešto starijeg datuma većeg osjećaja za tekstove pa tako i glazbu. Ostali žanrovi izuzev neke narodne glazbe nisu primjer napisanoga.

Ovisi o riječima pjesme.

Strane pjesme - uglavnom pozitivno; narodne pjesme - kao seksualnin objekt

Najčešće nema zena u spotovima

Nisam točno sigurna za svaki spot jer ne gledam inače spotove, ali koliko sam primjetila žene su prikazane sasvim normalno

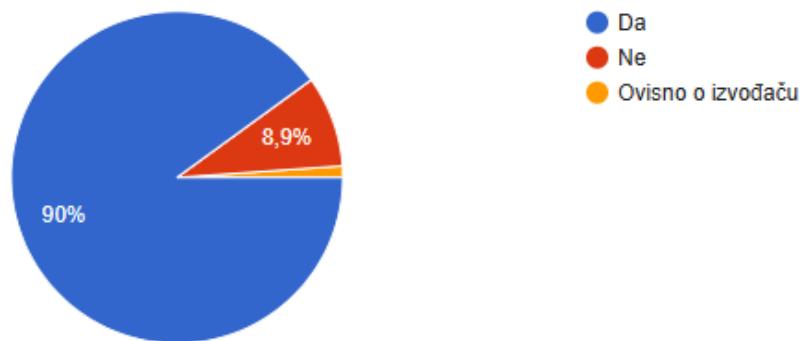
Prikazane su u najvećem dijelu kao seksualni objekti

Grafikon 8.: Mislite li da je žena drugačije prikazana u različitim žanrovima glazbe?

Mislite li da je žena drugačije prikazana u različitim žanrovima glazbe?

 Kopiraj

90 odgovora

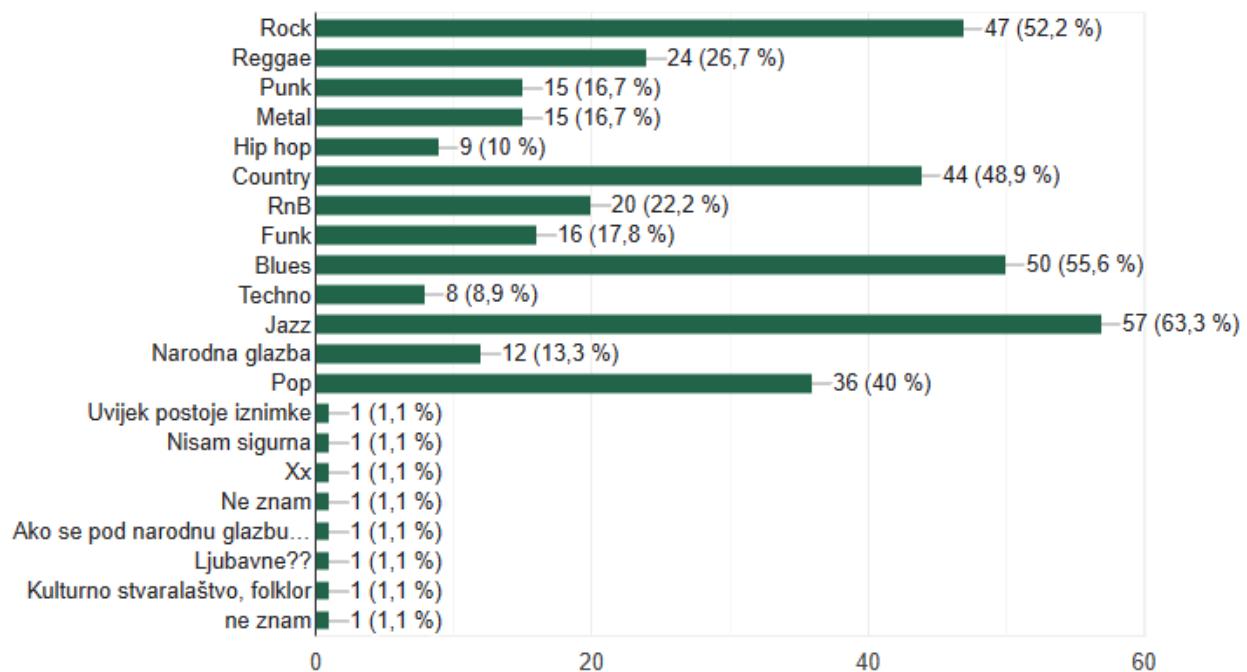
Izvor: Izrada autora

Devedeset posto ispitanika je označilo odgovor da dok je 8,9% označilo odgovor ne. Jedna je osoba naknadno napisala svoj odgovor u kojem govori kako prikaz žene u različitim žanrovima glazbe ovisi o izvođaču.

Grafikon 9.: Označite žanrove glazbe u kojima mislite da je žena pozitivno prikazana kroz stihove i video spotove.

Označite žanrove glazbe u kojima mislite da je žena **pozitivno** prikazana kroz stihove i video spotove. Kopiraj

90 odgovora

Izvor: Izrada autora

Pedeset i sedam ispitanika misli kako su žene najpozitivnije prikazane u jazz glazbi, dok za ovim žanrom slijedi blues sa pedeset glasova te nakon njega rock, country te pop. Pojedini ispitanici su stavili svoje odgovore te su ovo neki od tih odgovora:

Uvijek postoje iznimke

Ne znam

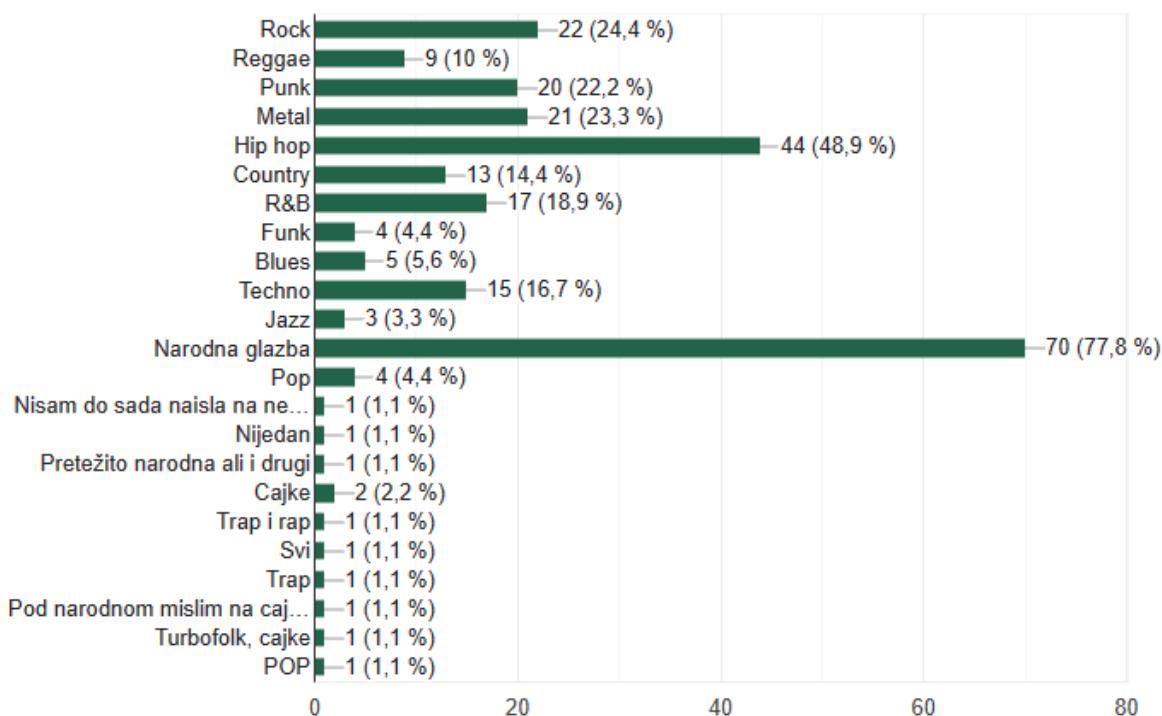
Kulturno stvaralaštvo, folklor

Grafikon 10.: Označite žanrove glazbe u kojima mislite da je žena negativno prikazana kroz stihove i video spotove.

Označite žanrove glazbe u kojima mislite da je žena **negativno** prikazana kroz stihove i video spotove.

 Kopiraj

90 odgovora

Izvor: Izrada autora

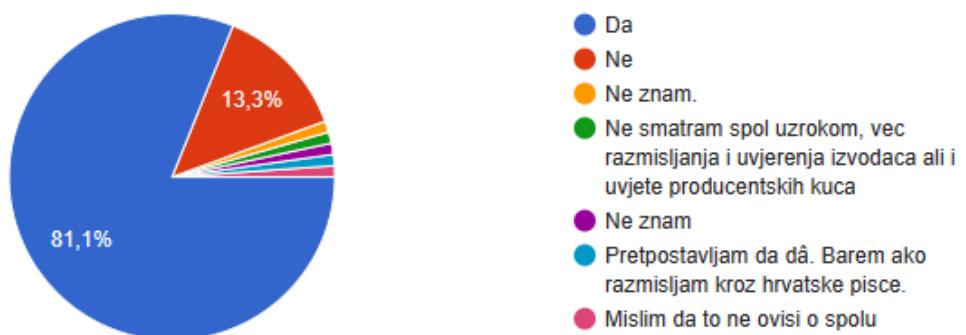
Sedamdeset osoba misli da je žena negativno prikazana u narodnoj glazbi, četrdeset i četiri osobe misle da je u hip hop glazbi dok dvadeset i dvije osobe misle da je negativno prikazana u rock glazbi. Od već ponuđenih odgovora najmanje je osoba označilo jazz.

Grafikon 11.: Razlikuje li se prikaz žene kroz stihove ovisno o spolu osobe koja ih piše?

Razlikuje li se prikaz žene kroz **stihove** ovisno o spolu osobe koja ih piše?

 Kopiraj

90 odgovora

Izvor: Izrada autora

Na ovo je pitanje 81,1% ispitanika odgovorilo sa da, dok je 13,3% ispitanika odgovorilo sa ne.

Pojedini ispitanici su napisali svoje odgovore te su ovo neki od njih:

Ne znam

Ne smatram spol uzrokom, vec razmislijanja i uvjerenja izvodaca ali i uvjete producentskih kuća

Mislim da to ne ovisi o spolu

Grafikon 12.: Razlikuje li se prikaz žene u video spotovima ovisno o spolu izvođača pjesme?

Izvor: Izrada autora

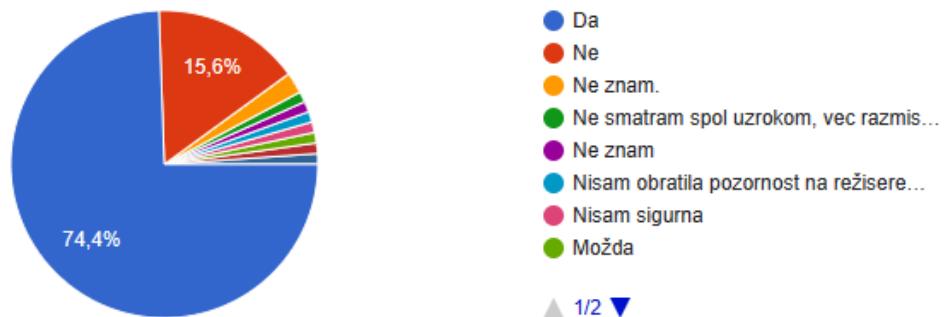
Većinski odgovor na ovo pitanje, sa 77,8% odgovora, bio je da. 18,9% ispitanika odgovorilo je sa ne dok ih je nekolicina stavila svoj odgovor.

Grafikon 13.: Razlikuje li se prikaz žene u video spotovima ovisno o spolu osobe koja režira video spot?

Razlikuje li se prikaz žene u **video spotovima** ovisno o spolu osobe koja **režira** video spot?

 Kopiraj

90 odgovora

Izvor: Izrada autora

Većinski odgovor na ovo pitanje bio je da sa 74,4% ispitanika, dok je drugi najučestaliji odgovor bio ne sa 15,6% glasova. Ostali ispitanici su napisali svoja razmišljanja te neka od njih glase ovako:

Ne znam

Nisam sigurna

Možda

Nemam dovoljno saznanja da bih mogla jednoznačno odgovoriti sa da ili ne.

8. Rasprava

Ovo istraživanje pružilo je uvid u razmišljanja opće populacije o prikazu žena u raznim glazbenim žanrovima, stihovima glazbe koju slušaju, kao i video spotovima povezanim s tom glazbom. Također, istražuje njihova mišljenja o tome kako se prikaz žena mijenja kroz povijest glazbe, obuhvaćajući negativne i pozitivne prikaze ženskih figura.

Rezultati ankete ukazuju da sudionici vjeruju kako se prikaz žena u povijesti glazbe doista mijenjao tijekom godina. Ovaj odgovor sukladan je očekivanjima, budući da je prirodno da se društveni pogledi, uključujući one na žene, mijenjaju s vremenom. Stoga je prirodno da se prikaz žena u sveprisutnoj umjetnosti poput glazbe mijenja. Nadalje, znatan broj ispitanika složio se da se prikaz žena mijenja zbog kulturnih i socioloških promjena u društvu.

Kada su upitani kako su žene prikazane u glazbi koju slušaju, većina ispitanika dala je pozitivne odgovore. Ovaj odgovor postavlja intrigantno pitanje: što čini pozitivan prikaz žena u očima sudionika? Teorija izložena u ovom radu sugerira da značajan postotak pjesama u analiziranim žanrovima ne prikazuje žene pozitivno. U većini slučajeva, žene su objektificirane, služeći kao objekti požude i često su prikazane u oskudnom odjevenosti u glazbenim spotovima. Nakon pregleda rezultata ankete, važno je razmisliti o tome koliko dobro sudionici poznaju glazbu koju slušaju, koliko pažljivo slušaju stihove i gledaju glazbene spotove te u kojoj mjeri obraćaju pozornost na prikaz žena u njima. To je posebno intrigantno s obzirom na to da je znatan broj sudionika tvrdio da sluša narodnu glazbu, iako su u sljedećem pitanju vjerovali da su žene najnegativnije prikazane upravo u tom žanru. To potiče razmišljanje o tome kako mladi percipiraju žene oko sebe kada narodna glazba, prema istraživanju, negativno prikazuje žene. Sudionici su općenito složili da se prikaz žena u stihovima pjesama i glazbenim spotovima razlikuje ovisno o spolu autora pjesama, izvođača ili redatelja glazbenih spotova.

Prva hipoteza ovog istraživanja sugerira da se prikaz žena u glazbi mijenja s promjenama društvenih pogleda na žene u stvarnom svijetu. Istraživanje i odgovori na anketna pitanja potvrđili su ovu hipotezu. Očekivano je bilo pri pisanju ovog rada i oblikovanju pitanja ankete. Kako se vremena mijenjaju, mijenjaju se i perspektive o ženama, a time i njihov prikaz.

Kada su upitani o tome kako su žene prikazane u glazbi koju slušaju, većina ispitanika dala je pozitivne odgovore. Ovaj odgovor postavlja intrigantno pitanje: što čini pozitivan prikaz žena u očima sudionika? Teorija izložena u ovom radu sugerira da značajan postotak pjesama u analiziranim žanrovima ne prikazuje žene pozitivno. U većini slučajeva, žene su objektificirane, služeći kao objekti požude i često su prikazane u oskudnom odjevenosti u glazbenim spotovima. Nakon pregleda rezultata ankete, važno je razmisliti o tome koliko dobro sudionici poznaju glazbu koju slušaju, koliko pažljivo slušaju stihove i gledaju glazbene spotove te u kojoj mjeri obraćaju pozornost na prikaz žena u njima. To je posebno intrigantno s obzirom na to da je znatan broj sudionika tvrdio da sluša narodnu glazbu, iako su u sljedećem pitanju vjerovali da su žene najnegativnije prikazane upravo u tom žanru. To potiče razmišljanje o tome kako mladi

percipiraju žene oko sebe kada narodna glazba, prema istraživanju, negativno prikazuje žene. Sudionici su općenito složili da se prikaz žena u stihovima pjesama i glazbenim spotovima razlikuje ovisno o spolu autora pjesama, izvođača ili redatelja glazbenih spotova.

Druga hipoteza ovog rada tvrdi da se prikaz žena u glazbi razlikuje prema različitim glazbenim žanrovima, što su većina sudionika potvrdila. U radu su predstavljeni različiti glazbeni žanrovi, a očekivan odgovor bio je taj da su žene najpozitivnije prikazane u jazz glazbi. No, kada je riječ o hip hopu, može se primijetiti koliko se značajno razlikuje od drugih žanrova u načinu na koji prikazuje žene i odnos prema njima.

Na kraju, potrebno je naglasiti kako provedeno istraživanje ima određena ograničenja. Naime, mali broj ispitanika ne može dati širu sliku kolektivnog razmišljanja osoba u Republici Hrvatskoj.

9. Zaključak

Ženama je kroz mnoga stoljeća bio otežan i zabranjivan pristup glazbi, no unatoč tome pronalazile su načine kako bi se uključile u ovu vrstu umjetnosti. Od drevnog Egipta i kasnije postoje mnogi zapisi koji svjedoče o ženskom sudjelovanju u izvođenju i komponiranju glazbe. U davnim vremenima, žene su imale ključnu ulogu u prenošenju glazbene tradicije i usmenih priča s generacije na generaciju. Tijekom srednjeg vijeka, žene su aktivno sudjelovale u religijskoj glazbi te su nastupale kako u crkvenim, tako i u svjetovnim okruženjima. U razdoblju renesanse žene su često izvodile glazbu na dvorovima, u privatnim kućama i na javnim koncertima. U baroku su se počele pojavljivati u opernim izvedbama i drugim javnim glazbenim nastupima. Tijekom klasičnog i romantičnog razdoblja, žene su postale članice orkestara, a neke su se čak istaknule kao skladateljice. U modernim vremenima, žene su postale zastupljene u svim glazbenim žanrovima, a neke su postale poznate kao kompozitorice, pjevačice i glazbeni edukatori.

Kada analiziramo prikaz žena kroz tekstove pjesama i glazbene video spotove, primjećujemo da se u većini najpoznatijih žanrova današnjice žene prikazuju kao seksualni objekti ili kao figure koje postoji isključivo zbog svojeg partnera ili ljubavnog interesa. Iako odnos prema ženama varira ovisno o žanrovima i izvođačima, ostaje činjenica da je prikaz žena u većini ispitanih slučajeva prilično sličan, samo je izražen na različite načine.

Stvarajući takav prikaz putem popularne glazbe, oblikuje se mišljenje koje opravdava razmišljanja i ponašanja izražena u stihovima i video spotovima. Istraživanje za ovaj rad pokazuje da mnogi ljudi, iako nisu svjesni ove teme, prepoznaju da su žene često objektificirane i hiperseksualizirane u glazbi koju slušaju ili koju poznaju. Aktivna svijest i razgovor o ovoj temi mogu pomoći u prepoznavanju problema u ekstremnom prikazu žena kao seksualnih objekata ili predmeta muške čežnje te spriječiti njegovo daljnje širenje. No, to se može postići samo obrazovanjem o ovoj temi, koja često nedostaje u suvremenim medijima i glazbenom obrazovanju.

Opasnost od prikaza žena kao objekata ili figura koje postoje isključivo radi muških potreba velika je i može oblikovati javno mišljenje. Slušajući glazbu, promatrajući stihove i gledajući glazbene video spotove u kojima su žene prikazane na određeni način, definira se odnos prema ženama ne samo unutar glazbe, već i u stvarnom svijetu.

Provedeno istraživanje može poslužiti kao smjernica za buduća istraživanja koja bi mogla detaljnije proučiti prikaz žena u tekstovima pjesama i video spotovima u specifičnim glazbenim žanrovima, istražujući razlike i promjene koje su se dogodile u prikazu žena kroz desetljeća.

10. Literatura

10.1. *Tiskani izvori*

1. M. Boyd i K. Pendle (2005.) *Women in Music A Research and Information Guide*: Routledge
2. S.K. Chung (2007.) *Media/Visual Literacy Art Education: Sexism in Hip-Hop Music Videos*: Taylor & Francis
3. C. Hartman i L.Schmid (2019.) *Girly Boys and Boyish Girls: Gender Roles in Rock and Roll Music* New Brunswick : Rutgers University
4. D. Harding i E. Nett (1984.) *Women and Rock Music 1* New York: The University of Manitoba

5. R.L. Densley i E.E. Rasmussen (2017.) *Girl in a Country Song: Gender Roles and Objectification of Women in Popular Country Music across 1990 to 2014* New York: Springer Science + Business Media
6. D.S. Segal (1993.) *The Impact of Feminist Studies on the Portrayal of Women in Music History* Melbourne: University of Melbourne

10.2. Internetski izvori

1. Americansongwriter.com URL: <https://americansongwriter.com/answers-to-readers-questions-is-the-song-hound-dog-about-a-dog/> [pristup: 1.8.2023.]
2. Azlyrics.com URL: <https://www.azlyrics.com/lyrics/guymitchell/crazywithlove.html> [pristup: 1.8.2023.]
3. Benvaughn.com URL: <https://www.benvaughn.com/women-a-history-of-women-in-music/> [pristup: 1.8.2023.]
4. Billboard.com URL: <https://www.billboard.com/charts/greatest-billboards-top-songs-80s> [pristup: 1.8.2023.]
5. Billboard.com URL: <https://www.billboard.com/charts/greatest-billboards-top-songs-90s> [pristup: 2.8.2023.]
6. Billboard.com URL: <https://www.billboard.com/charts/year-end/2020/hot-100-songs> [pristup: 2.8.2023.]
7. Billboard.com URL: <https://www.billboard.com/charts/year-end/2022/hot-100-songs> [pristup: 2.8.2023.]
8. Billboard.com URL: <https://www.billboard.com/charts/year-end/2021/hot-100-songs> [pristup: 2.8.2023.]
9. Blogs.exeter.ac.uk URL: <https://blogs.exeter.ac.uk/genderatwork/2022/03/31/say-good-bye-to-gender-stereotype-how-is-gender-portrayed-in-the-lyrics-of-pop-music/> [pristup: 2.8.2023.]

10. Blog.audionetwork.com URL: <https://blog.audionetwork.com/the-edit/music/history-of-women-in-music> [pristup: 2.8.2023.]
11. Clickondetroit.com URL:
<https://www.clickondetroit.com/entertainment/2019/12/30/these-were-the-top-billboard-hot-100-songs-of-the-decade/> [pristup: 2.8.2023.]
12. Cram.com URL: <https://www.cram.com/essay/Gender-Stereotypes-In-R-B-And-Rap/7B686FC753478718> [pristup: 2.8.2023.]
13. Genius.com URL: <https://genius.com/Haley-bill-thirteen-women-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
14. Genius.com URL: <https://genius.com/Pat-boone-april-love-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
15. Genius.com URL: <https://genius.com/Chubby-checker-the-twist-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
16. Genius.com URL: <https://genius.com/Bobby-lewis-tossin-and-turnin-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
17. Genius.com URL: <https://genius.com/Bobby-lewis-tossin-and-turnin-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
18. Genius.com URL: <https://genius.com/Carpenters-they-long-to-be-close-to-you-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
19. Genius.com URL: <https://genius.com/The-guess-who-american-woman-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
20. Genius.com URL: <https://genius.com/Bj-thomas-raindrops-keep-fallin-on-my-head-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
21. Genius.com URL: <https://genius.com/Edwin-starr-war-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
22. Genius.com URL: <https://genius.com/Edwin-starr-war-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
23. Genius.com URL: <https://genius.com/Olivia-newton-john-physical-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]

24. Genius.com URL: <https://genius.com/Kim-carnes-bette-davis-eyes-lyrics> [pristup: 15.8.2023.]
25. Genius.com URL: <https://genius.com/Lionel-richie-and-diana-ross-endless-love-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
26. Genius.com URL: <https://genius.com/Survivor-eye-of-the-tiger-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
27. Genius.com URL: <https://genius.com/Santana-smooth-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
28. Genius.com URL: <https://genius.com/Leann-rimes-how-do-i-live-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
29. Genius.com URL: <https://genius.com/Toni-braxton-un-break-my-heart-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
30. Genius.com URL: <https://genius.com/Matchbox-twenty-bent-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
31. Genius.com URL: <https://genius.com/Faith-hill-breathe-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
32. Genius.com URL: <https://genius.com/Joe-i-wanna-know-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
33. Genius.com URL: <https://genius.com/Vertical-horizon-everything-you-want-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
34. Genius.com URL: <https://genius.com/Mark-ronson-uptown-funk-lyrics> [pristup: 20.8.2023.]
35. Genius.com URL: <https://genius.com/Ed-sheeran-shape-of-you-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
36. Genius.com URL: <https://genius.com/Lmfao-party-rock-anthem-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
37. Genius.com URL: <https://genius.com/The-chainsmokers-closer-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
38. Genius.com URL: <https://genius.com/Maroon-5-girls-like-you-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]

39. Genius.com URL: <https://genius.com/The-weeknd-blinding-lights-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
40. Genius.com URL: <https://genius.com/Dua-lipa-levitating-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
41. Genius.com URL: <https://genius.com/Glass-animals-heat-waves-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
42. Genius.com URL: <https://genius.com/Gabby-barrett-i-hope-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
43. Genius.com URL: <https://genius.com/Walker-hayes-fancy-like-lyrics> [pristup: 25.8.2023.]
44. Genius.com URL: <https://genius.com/Aaron-lewis-am-i-the-only-one-lyrics> [pristup: 2.9.2023.]
45. Genius.com URL: <https://genius.com/Jason-aldean-and-carrie-underwood-if-i-didnt-love-you-lyrics> [pristup: 2.9.2023.]
46. Genius.com URL: <https://genius.com/Morgan-wallen-chasin-you-lyrics> [pristup: 2.9.2023.]
47. History.com URL: <https://www.history.com/news/what-is-the-oldest-known-piece-of-music> [pristup: 2.9.2023.]
48. Huffpost.com URL: https://www.huffpost.com/entry/the-macarena-meaning-crush-90-soul_n_55e738c9e4b0b7a9633b491d [pristup: 2.9.2023.]
49. Musicwave.com URL: <https://www.musicwave.com/history-of-music/> [pristup: 2.9.2023.]
50. Musicvf.com URL:
<https://www.musicvf.com/songs.php?page=decade&decade=2020&tab=countrysongchartstab&sort=pointsup&filter=all> [pristup: 13.9.2023.]
51. Researchgate.net URL:
https://www.researchgate.net/publication/335097114_Portrayal_and_Objectification_of_Women_in_Music_Videos_A_Review_of_Existing_Studies [pristup: 13.9.2023.]

52. Rateyourmusic.com URL:

https://rateyourmusic.com/list/sandiego_ 1970s_billboards_chart_top_100_usa_songs_of_the_70s/ [pristup: 13.9.2023.]

53. Radio.callmefred.com URL: https://radio.callmefred.com/en/song_story/bette-davis-eyes-kim-carnes/ [pristup: 13.9.2023.]

54. Rateyourmusic.com URL:

https://rateyourmusic.com/list/QuartzM386_ 1950s_billboards_top_100_songs_of_the_fifties/ [pristup: 13.9.2023.]

55. Youtube.com URL: https://www.youtube.com/watch?v=TUVcZfQe-Kw&ab_channel=DuaLipa [pristup: 13.9.2023.]

56. Youtube.com URL:https://www.youtube.com/watch?v=CCgDvUM4TM&ab_channel=ChubbyCheckerVEVO [pristup: 13.9.2023.]

57. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=6Whgn_iE5uc&ab_channel=MissYu.channel [pristup: 13.9.2023.]

58. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=MUFasKZcH_c&ab_channel=leannrimesofficial [pristup: 13.9.2023.]

59. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=p2Rch6WvPJE&ab_channel=ToniBraxtonVEVO [pristup: 13.9.2023.]

60. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=969RAKkYESU&ab_channel=MatchboxTwenty [pristup: 13.9.2023.]

61. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=yCmsZUN4r_s&ab_channel=FaithHill [pristup: 13.9.2023.]

62. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=sQgd6MccwZc&ab_channel=DestinysChildVEVO

[pristup: 13.9.2023.]

63. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=VwSaldFJofM&ab_channel=ExtremeVEVO [pristup:

13.9.2023.]

64. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=KQ6zr6kCPj8&ab_channel=LMFAOVEVO [pristup:

13.9.2023.]

65. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=JGwWNGJdvx8&ab_channel=EdSheeran [pristup:

13.9.2023.]

66. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=0zGcUoRlhmw&ab_channel=ChainsmokersVEVO

[pristup: 13.9.2023.]

67. https://www.youtube.com/watch?v=aJOTIE1K90k&ab_channel=Maroon5VEVO

[pristup: 15.9.2023.]

68. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=4NRXx6U8ABQ&ab_channel=TheWeekndVEVO

[pristup: 15.9.2023.]

69. Youtube.com URL: https://www.youtube.com/watch?v=mRD0-GxqHVo&ab_channel=GlassAnimalsVEVO [pristup: 15.9.2023.]

70. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=qcCH6JpcK5w&ab_channel=GabbyBarrett [pristup:

15.9.2023.]

71. Youtube.com URL: https://www.youtube.com/watch?v=G_zuB-ogIBw&ab_channel=WalkerHayesVEVO [pristup: 15.9.2023.]

72. Youtube.com URL:

https://www.youtube.com/watch?v=zkKb4Zt48x8&ab_channel=AaronLewisVEVO [pristup: 15.9.2023.]

73. Youtube.com URL: https://www.youtube.com/watch?v=iBduQb1S-4s&ab_channel=MorganWallenVEVO [pristup: 15.9.2023.]

11. Prilozi

Popis grafikona:

1. Grafikon 1.: Vaš spol?
2. Grafikon 2.: Vaša dob?
3. Grafikon 3.: Mislite li da se prikaz žene u glazbi mijenja kroz godine?
4. Grafikon 4.: Što utječe na promjene prikaza žene u glazbi?
5. Grafikon 5.: Koju vrstu glazbe slušate?
6. Grafikon 6.: Kako je žena prikazana u stihovima glazbe koju slušate?
7. Grafikon 7.: Kako je žena prikazana u video spotovima glazbe koju slušate?
8. Grafikon 8.: Mislite li da je žena drugačije prikazana u različitim žanrovima glazbe?
9. Grafikon 9.: Označite žanrove glazbe u kojima mislite da je žena pozitivno prikazana kroz stihove i video spotove.
10. Grafikon 10.: Označite žanrove glazbe u kojima mislite da je žena negativno prikazana kroz stihove i video spotove.
11. Grafikon 11.: Razlikuje li se prikaz žene kroz stihove ovisno o spolu osobe koja ih piše?
12. Grafikon 12.: Razlikuje li se prikaz žene u video spotovima ovisno o spolu izvođača pjesme?
13. Grafikon 13.: Razlikuje li se prikaz žene u video spotovima ovisno o spolu osobe koja režira video spot?

Popis slika:

1. Slika 4.4.: YouTube
https://www.youtube.com/watch?v=0zGcUoRlhmw&ab_channel=ChainsmokersVEVO,
27.9.2023.

2. Slika 4.4. - YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=TUVcZfQe-Kw&ab_channel=DuaLipa), 27.9.2023.

3. Slika 5.2. - YouTube (<https://youtu.be/HNGaa5Opfmc?si=TS09jPLjPBSzMUgr>), 27.9.2023.

4. Slika 5.3. - YouTube
(https://www.youtube.com/watch?v=pXhLsoHAS2s&ab_channel=HIP-HOPWORLD), 27.9.2023.

5. Slika 5.4. - YouTube
(https://www.youtube.com/watch?v=Zc3cxj5pDIs&ab_channel=JasonAldean), 27.9.2023.